

Report on monitoring the progress of national environmental legislation (Chapter 27) in 2018, 2019, and half-year 2020, with projections through end-2020

Introduction: The report was prepared based on officially available national planning documents and existing progress reports. The report comprises two parts: The General Overview of legislative activities (Part I) and the Departmental Overview of implemented and anticipated legislative activities with an assessment of progress in detail (attached, in the Serbian language), which show the anticipated legislative activities, implementation rates, and progress assessments at departmental levels, while following the structure of the terms of reference.

I General Overview of legislative activities and the process of harmonisation with EU legislation 2018–2020

The analysis includes the following:

- An overview of legislative activities that are part of transposition plans, or legislative activities, and that are predominantly grouped under **Environment and Climate Change (Chapter 27)**
- Coupled with Energy and Energy Efficiency, which are covered under **Chapter 15 (Energy)**, as well as Food Safety and Genetically Modified Organisms, covered under **Chapter 1 (Food Safety)**.

Below is a **summary of the status of the plans**, along with the anticipated and implemented regulations by monitoring years. A tabular overview with a detailed list of anticipated legislative activities and their implementation status is also shown below.

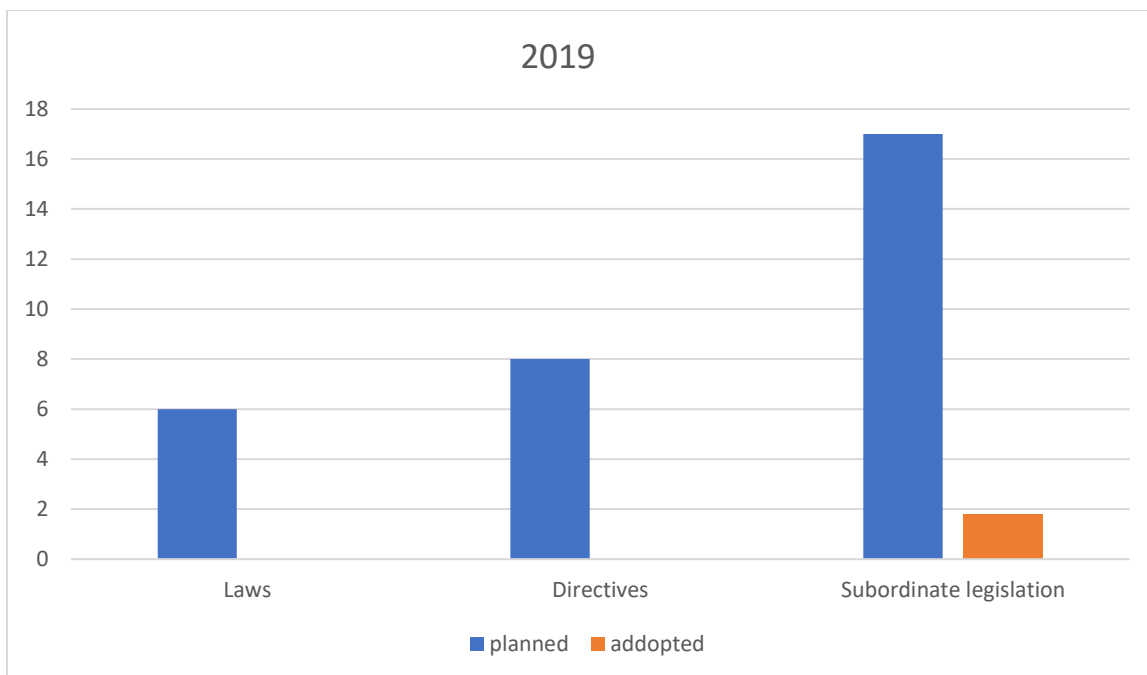
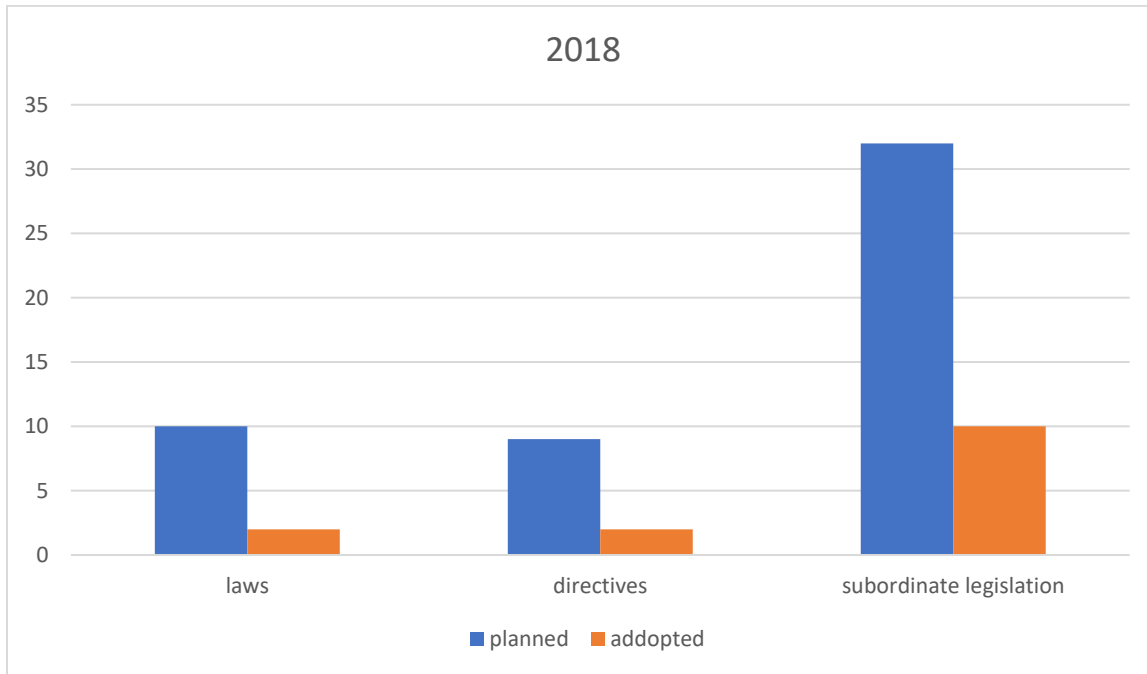
Environment and Climate Change (reference component in terms of alignment with the acquis: Chapter 27)

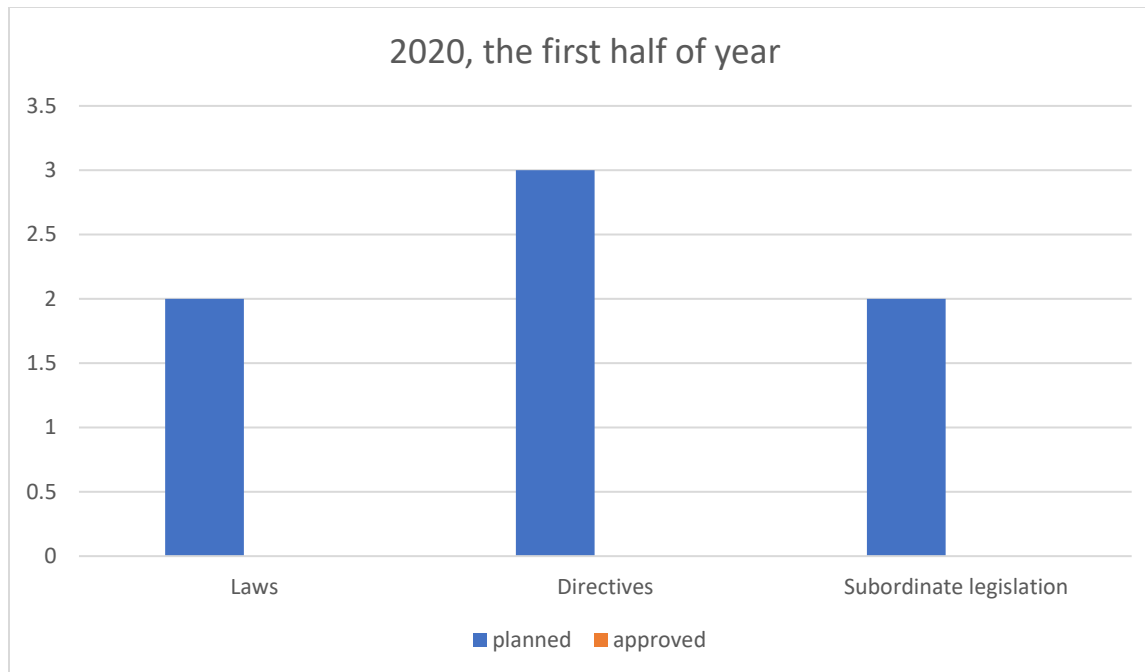
In 2018–2020, a total of ten regulations were adopted in the area of environment and climate change, as follows: two laws, two directives, and six subordinate legislations.

As for the adopted laws, the two laws pertaining to the ratification of multilateral agreements in environmental protection make up merely 11.1% of the total number of planned laws that the National Assembly was supposed to adopt.

In the same period, the government adopted two directives, which makes up 10% of the planned documents, while state administration bodies passed 11, or 21.6%, of the planned subordinate legislation. Dynamics of passing and adopting these regulations was in line with the deadlines given in the NPII only in the first and second quarters of 2018.

Planned vs adopted legislation, per year is presented in graphs bellow.

In most cases, the reason for delays in the Government's adoption of regulations and line ministries' passing of other subordinate legislation is the delay in adopting the laws that provide legal grounds for the adoption of said subordinate legislation (the observed period saw the adoption of only two laws on ratifying international agreements).

Overview of legislative activities within Negotiating Group 27 2018–2020

Environment and Climate Change	laws	directives	other subordinate legislation
horizontal legislation	1	1	
climate change and air quality		1	2
waste management			2
environmental protection	1		
chemicals			6
industrial pollution control and risk management			1

Adopted laws:

- Law on the Ratification of the Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization to the Convention on Biological Diversity (Official Gazette of RS: International Agreements, No 12/2018);
- Law on the Ratification of Multilateral Agreement Among the Countries of South-Eastern Europe for Implementation of the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context (Official Gazette of RS: International Agreements, No 12/2018).

Adopted directives:

- Directive on amendments to the directive on monitoring the quality of petroleum products and biofuels (Official Gazette of RS, No 102/2018);
- Regulations on amendments to the Regulations on the list of hazardous substances and their quantities and requirements for determining the document type prepared by Seveso plant operators (Official Gazette of RS, No 50/2018);
- Regulations on the application form for issuing a permit for the treatment, storage, reuse, and disposal of waste (Official Gazette of RS, No 38/2018);
- Regulations on the content and manner of implementing the Annual Programme for Monitoring the Quality of Petroleum Products and Biofuels for 2019 (Official Gazette of RS, No 23/2019);
- List of amendments to the List of Substances of Concern (Official Gazette of RS, No 22/2018);
- Directive on amendments to the Directive on monitoring the quality of petroleum products and biofuels (Official Gazette of RS, No 102/2018);
- Regulations on the list of waste prevention measures (Official Gazette of RS, No 7/2019);
- Lists of active substances in biocidal products (Official Gazette of RS, No 7/2019);
- Directive on the monitoring and reporting of activities of the national infrastructure of geospatial data (Official Gazette of RS, No 91/2020).

Adopted regulations:

- Regulations on technical and other requirements for biofuels and bioliquids (Official Gazette of RS, No 73/2019);
- Regulations on the amendments to the Regulations on the classification, packaging, labeling and advertising of chemicals and some products in line with the UN Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (Official Gazette of RS, No 21/2019);
- Regulations on the List of Classified Substances (Official Gazette of RS, No 19/2019);
- Regulations on the List of Classified Substances (Official Gazette of RS, No 22/2020).

Energy (reference component in terms of alignment with the acquis: Chapter 15)

Energy — in terms of planned legislative activities and implementation measures — includes several components, including energy security and market supply, energy efficiency and renewable energy sources, nuclear safety, and radiation protection. For the purpose of this report, the analysis covers energy efficiency and renewable energy sources.

For the period 2018–2020, the NPAA provides for a total of twenty regulations, of which two amendments to the Law on Efficient Use of Energy (in 2018, then in 2019), one subordinate legislation in energy efficiency, and one subordinate legislation in energy efficiency in building construction, while the rest of the planned regulations are aimed at further regulation of energy labelling of products (Directive on conditions, as well as technical regulations for individual products).

Overview of legislative activities within Negotiating Group 15 2018–2020

Energy	laws	directives	other subordinate legislation
Renewable energy sources	0	0	1
Energy efficiency	0	0	0
Energy classification and labeling	0	0	0
Energy efficiency in building construction	0	0	0

In said period, one piece of regulation was adopted:

- Regulations calculating the share of renewable energy sources (Official Gazette of RS, No 37/20)

Legislative activities that fall under the Ministry of Energy, and according to the classification of legislative activities fall under air quality and/or climate change, are presented within the environmental sector.

Food safety (reference component in terms of alignment with the acquis: Chapter 1)

The report also includes an overview of the state of affairs regarding the adoption of regulations in plant protection, food safety, and GMO, which are covered by planning and regulation under Chapter 1 (Food Safety).

Overview of legislative activities within Negotiating Group 1 2018–2020

Food safety	laws	directives	other subordinate legislation
Plant protection	1	0	0
Food safety	3	0	10
Genetically modified organisms	0	0	0

In the area of food safety (including plant protection and GMO regulation), the following regulations have been adopted:

- Law on Amendments to the Law on Food Safety (Official Gazette of RS, No 17/2019),
- Law on Amendments to the Law on Plant Nutrients and soil Enhancers (Official Gazette of RS, No 17/2019),
- Technical and other subordinate legislation on food safety (see Annex for more details).

An overview of legislative activities in these areas is given in Part 7 of this report (Chemicals Management).

The area of animal welfare — which is in part related to food safety components and in part to chemicals management — is covered in Part 8 of this report (Civil Protection and Animal Welfare).

Izveštaj o monitoringu napredovanja nacionalnog zakonodavstva o životnoj sredini (Poglavlje 27) u 2018., 2019. i prvoj polovini 2020. godine, sa projekcijom do kraja 2020.godine

Extended summary: ENV.net Monitoring Matrix 2018–2020 for Serbia (above)	1
Report in details, in Serbian	6
Izveštaj o monitoringu napredovanja nacionalnog zakonodavstva o životnoj sredini (Poglavlje 27) u 2018., 2019. i prvoj polovini 2020. godine, sa projekcijom do kraja 2020.godine	6
I Opšti pregled zakonodavnih aktivnosti i procesa uskladjivanja sa evropskim zakonodavstvom u period 2018 – 2020.....	7
II Sektorski pregled realizovanih i planiranih zakonodavnih aktivnosti sa ocenom napretka	11
1.Kvalitet i upravljanje vodama	11
2. Klimatske promene.....	14
3.Horizontalno zakonodavstvo	16
4. Kvalitet vazduha	17
5. Upravljanje otpadom.....	19
6. Zastita od buke	20
7. Upravljanje hemikalijama	21
8. Civilna zaštita i dobrobit životinja	24
9. Cirkularna ekonomija.....	26
10. Energetika.....	27
11. Zastita prirode	28
Aneks : Pregled planiranih propisa čije usvajanje je predviđeno u periodu 2018-2020.godine i status propisa.....	30

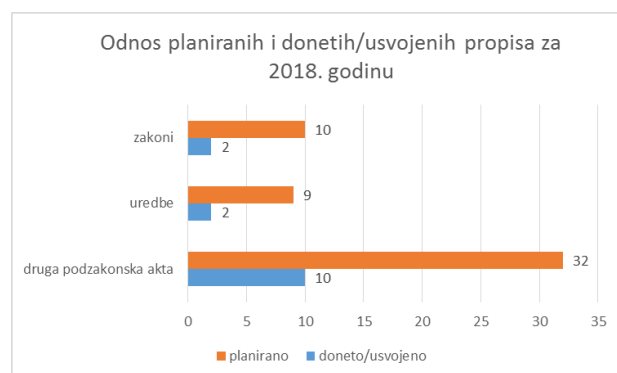
Uvodne napomene: Predmetni izveštaj je izrađen na osnovu uvida u zvanična nacionalna planska dokumenta i postojeće izveštaje o napretku. Izveštaj se sastoji od dve celine: Opšteg pregleda zakonodavnih aktivnosti (Deo I) i Sektorskog pregleda realizovanih i planiranih zakonodavnih aktivnosti sa ocenom napretka (Deo II sa Aneksom), u okviru kog su predstavljene planirane zakonodavne aktivnosti, stepen

realizacije i ocena napretka na nivou sektora, a prateći sistematku projektnog zadatka. Detaljan prikaz svih planiranih, realizovanih i nerealizovanih propisa po tematskim oblasti iz Izveštaja predstavljen je u Aneksu ovog dokumenta.

I Opšti pregled zakonodavnih aktivnosti i procesa uskladjivanja sa evropskim zakonodavstvom u period 2018 – 2020.

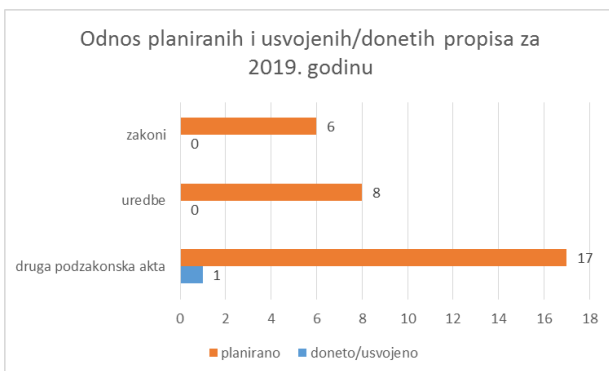
Analiza obuhvata pregled zakonodavnih aktivnosti koje su u sklopu planova transpozicije, odnosno, zakonodavnih aktivnosti pretežno svrstani u oblast **Životne sredine i klimatskih promena (Poglavlje 27)**, uz dodatak tematske oblasti **energetika i energetska efikasnost, koji pripadaju Poglavlju 15 (Energetika)**, i oblasti **bezbednost hrane i genetički modifikovani organizmi koji pripadaju Poglavlju 1 (Bezbednost hrane)**. U nastavku je dat sumarni prikaz statusa planova, kao i planiranih i realizovanih propisa po godinama monitoringa. Tabela prikaz sa detaljnom listom planiranih zakonodavnih aktivnosti i njihovim statusom realizacije je takođe dat u nastavku dokumenta.

Životna sredina i klimatske promene (referentna celina u pogledu usklađivanja sa pravnim tekovinama: Poglavlje 27)

U periodu 2018 - 2020. u sektoru životne sredine i klimatskih promena usvojeno je ukupno 10 propisa, i to: 2 Zakona, 2 Uredbe i 6 podzakonskih akata.

U pogledu usvojenih zakona, dva zakona koja se odnose na potvrđivanje (ratifikaciju) multilateralnih sporazuma u oblasti zaštite životne sredine čine svega 11,1% od ukupnog broja planiranih zakona koje je Narodna skupština trebala da usvoji.

Vlada je u istom periodu usvojila dve uredbe, što čini 10% planiranog dok su organi državne uprave doneli 11 ili 21,6% planiranih podzakonskih akata. Dinamika donošenja odn. usvajanja navedenih propisa bila je usklađena sa rokovima datim u NPII samo u I i II kvartalu 2018. godine.

U najvećem broju slučajeva, kao razlog kašnjenja usvajanja uredbi od strane Vlade i donošenja drugih podzakonskih akata od strane resornih ministarstava je kašnjenje usvajanja zakona koji sadrže pravne osnove za donošenje navedenih podzakonskih akata (u posmatranom period doneta su samo dva zakona o potvrđivanju međunarodnih sporazuma).

Pregled zakonodavnih aktivnosti u okviru Pregovaračke grupe 27 za period 2018 – 2020. godina

Životna sredina i klimatske promene	zakoni	uredbi	druga podzakonska akta
horizontalno zakonodavstvo	1	1	
klimatske promene i kvalitet vazduha		1	2
upravljanje otpadom			2
zaštita prirode	1		
hemikalije			6
kontrola industrijskog zagadjenja i upravljanje rizikom			1

Usvojeni Zakoni:

- Zakon o potvrđivanju Protokola iz Nagoje o pristupu genetičkim resursima i pravednoj i jednakoj raspodeli koristi koje proističu iz njihovog korišćenja uz Konvenciju o biološkoj raznovrsnosti („Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori", broj 12/2018);
- Zakon o potvrđivanju Multilateralnog sporazuma zemalja Jugoistočne Evrope o sprovođenju Konvencije o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu („Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori", broj 12/2018).

Usvojene Uredbe:

- Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o monitoringu kvaliteta derivata nafte i biogoriva („Službeni glasnik RS", broj 102/2018);
- Pravilnik o izmenama Pravilnika o listi opasnih materija i njihovim količinama i kriterijumima za određivanje vrste dokumenta koje izrađuje operater seveso postrojenja, odnosno kompleksa („Službeni glasnik RS", broj 50/2018);
- Pravilnik o obrascu zahteva za izdavanje dozvole za tretman, odnosno skladištenje, ponovno iskorišćenje i odlaganje otpada („Službeni glasnik RS", broj 38/2018);

- Pravilnik o sadržini i načinu sprovođenja Godišnjeg programa monitoringa kvaliteta derivata nafte i biogoriva za 2019. godinu („Službeni glasnik RS", broj 23/2019);
- Lista o dopunama Liste supstanci koje izazivaju zabrinutost („Službeni glasnik RS", broj 22/2018);
- Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o monitoringu kvaliteta derivata nafte i biogoriva („Službeni glasnik RS", broj 102/2018);
- Pravilnik o listi mera prevencije stvaranja otpada („Službeni glasnik RS", broj 7/2019);
- Liste aktivnih supstanci u biocidnom proizvodu („Službeni glasnik RS", broj 7/2019);
- Uredba o praćenju i izveštavanju aktivnosti nacionalne infrastrukture geoprostornih podataka („Službeni glasnik RS", broj 91/2020).

Usvojeni pravilnici:

- Pravilnik o tehničkim i drugim zahtevima za biogoriva i biotečnosti („Službeni glasnik RS", broj 73/2019);
- Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom klasifikacije i obeležavanja hemikalija UN („Službeni glasnik RS", broj 21/2019);
- Pravilnik o Spisku klasifikovanih susptanci („Službeni glasnik RS", broj 19/2019);
- Pravilnik o Spisku klasifikovanih susptanci („Službeni glasnik RS", broj 22/2020).

Energetika (referentna celina u pogledu usklađivanja sa pravnim tekovinama: Poglavlje 15)

Oblast energetike, u smislu planiranih zakonodavnih aktivnosti i implementacionih mera, obuhvata nekoliko celina, uključujući: energetska sigurnost i snabdevanje tržišta, energetska efikasnost i obnovljive izvore energije, nuklearnu sigurnost i zaštitu od zračenja. Za potrebe izrade ovog izveštaja, analizom je obuhvaćena oblast energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije.

Za period 2018-2020.godine, NPAA je predvideo ukupno 20 propisa, od čega 2 izmene i dopune Zakona o efikasnom korišćenju energije (u 2018, zatim 2019.godini), 1 podzakonski akt u domenu energetske efikasnosti, 1 podzakonski akt u domenu energetske efikasnosti u zgradarstvu, dok je ostatak planiranih propisa usmeren na dalje regulisanje energetske označavanja proizvoda (Uredba o uslovima, kao i tehnički pravilnici za pojedinačne proizvode).

Pregled zakonodavnih aktivnosti u okviru Pregovaračke grupe 15 za period 2018 – 2020. godina

Energetika	zakoni	uredbe	druga podzakonska akta
Obnovljivi izvori energije	0	0	1
Energetska efikasnost	0	0	0
Energetska klasifikacija i označavanje	0	0	0
Energetska efikasnost u zgradarstvu	0	0	0

U navedenom periodu, usvojen je jedan propis, i to:

- Pravilnik o izračunavanju udela obnovljivih izvora energije ("Sl. Glasnik RS" br. 37/20)

Zakonodavne aktivnosti koje spadaju u domen nadležnosti Ministarstva energetike, a po klasifikaciji zakonodavnih aktivnosti pripadaju oblasti kvaliteta vazduha i-ili klimatskih promena predstavljene su u okviru sektora životne sredine.

Bezbednost hrane (referentna celina u pogledu usklađivanja sa pravnim tekovinama: Poglavlje 1)

Izveštaj sadrži i pregled stanja u pogledu usvajanja propisa u domenu zaštite bilja, bezbednosti hrane, GM organizama, koji su predmet planiranja i regulisanja u okviru Poglavlja 1 (Bezbednost hrane).

Page | 10

Pregled zakonodavnih aktivnosti u okviru Pregovaračke grupe 1 za period 2018 – 2020. godina

Bezbednost hrane	zakoni	uredbe	druga podzakonska akta
Zaštita bilja	1	0	0
Bezbednost hrane	3	0	10
Genetski modifikovani organizmi	0	0	0

U oblasti bezbednosti hrane (uključujući i zaštitu bilja, regulisanje GMO), usvojeni su sledeći propisi:

- Zakon o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti hrane ("Sl. glasnik RS", br. 17/2019),
- Zakon o izmenama i dopunama zakona o sredstvima za ishranu bilja i oplemenjivača zemljišta ("Sl. glasnik RS", br. 17/2019),
- Tehnički i drugi podzakonski akti iz domena bezbednosti hrane (videte Aneks za više detalja).

Pregled zakonodavnih aktivnosti u navedenim oblastima prikazan je u delu 7. ovog izveštaja (Upravljanje hemikalijama).

Oblast dobrobiti životinja, koja je delom vezana za celine u okviru Bezbednosti hrane, a delom za oblast upravljanja hemikalijama predstavljena je u okviru dela 8. ovog izveštaja (Civilna zaštita i dobrobit životinja).

II Sektorski pregled realizovanih i planiranih zakonodavnih aktivnosti sa ocenom napretka

1. Kvalitet i upravljanje vodama

U periodu 2018- 2020 nema napretka u zakonodavnim aktivnostima u oblasti kvaliteta voda, u celini niti u pojedinacnim segmentima. Za poslednji kvartal 2020. godine predviđeno je usvajanja niza podzakonskih akata. Imajući u vidu uslovljenost ovih usvajanje ovih propisa stvaranjem zakonskog osnova kroz pomenuti Zakon o vodama, nije izvesno usvajanje navedenih propisa u navedenom roku. Projekcija je da ce se celokupna zakonodavna aktivnost predviđena u ovoj oblasti realizovati u toku 2021, odnosno 2022, u zavisnosti od nivoa pripremljenosti nacrtu propisa.

U Republici Srbiji, oblast kvaliteta voda regulisana je nacionalnim propisima koji su u velikoj meri usklađeni sa evropskim propisima, kao i međunarodno-pravnim instrumentima ciji je Republika Srbija potpisnik¹. Puna usklađenost sa EU propisima, kao i puna implementacija EU mehanizama i standarda je strateški cilj u oblasti kvaliteta voda, u skladu sa Strategijom upravljanja vodama do 2034 (usvojena 2017.godine). Između ostalog, ovo podrazumeva pripremu i implementaciju planova upravljanja recnim basenima (u skladu sa okvirnom Direktivnom o vodama), odnosno, preduzimanje prethodnih radnji u cilju izrade ovih dokumenata u skladu sa predviđenim standardima i procesima, kao i uspostavljanje mehanizama za implementaciju ovog mehanizma u Republici Srbiji.

Kao rezultat procesa aproksimacije, nacionalno zakonodavstvo je u velikoj meri harmonizovano sa pravnim tekovinama EU u oblasti voda. Izmenama i dopunama Zakona o vodama (2016) stvoren je pravni osnov za dalje regulisanje ove oblasti, odnosno transpoziciju ključnih EU Direktiva. Na osnovu komparativne analize domaceg zakonodavstva i zahteva EU propisa, revizijom NPAA je definisan transpozicioni plan koji uključuje usvajanje novog Zakona o vodama, i seta podzakonskih akata kojim bi se detaljnije uredila ova oblast i ostvarila puna transpozicija EU Direktiva.

Prema vazecem NPAA (period 2018-2021) usvajanje Zakona o vodama bilo je planirano za IV kvartal 2019, medjutim, do trenutka izrade ovog izveštaja zakon nije usvojen, iako je 14. septembra 2018. objavljeno obaveštenje o otpočinjanju izrade nacrtu ovog zakona. Prema planu zakonodavne aktivnosti, navedeni zakon ce postaviti zakonski osnov za dalje uskladjivanje nacionalnog zakonodavstva za pravnim tekovinama EU u oblasti kvaliteta voda, kroz usvajanje seta podzakonskih propisa (6) i implementacionih podzakonskih akata² (2), zaključno sa 4. kvartalom 2020. kao definisanim rokom za usvajanje. Planirani propisi sadržani su u *Aneksi* izveštaja, uz osvrt u nastavku prikaza prema tematskim celinama.

---

¹ Zakon o potvrđivanju Konvencije o saradnji za zaštitu i održivo korišćenje reke Dunav („Službeni list SCG- Međunarodni ugovori", broj 4/2003) i kroz rezoluciju Međunarodne komisije za zaštitu reke Dunav (2012.), kojom se ICPDR izjašnjava spremnim da služi kao platforma koja olakšava saradnju sa zemljama i da doprinese tome da se usko koordinira implementacija WFD u slivu Dunava i MSFD u Crnomorskoj regiji

² Uredba o utvrđivanju kriterijuma za određivanje referentne cene vode i Uredba o utvrđivanju metodologije za obračun cene vodnih usluga

1.1. Upravljanje rečnim basenima: Koncept rečnih basena, i integralno upravljanje vodama na osnovu planova upravljanja rečnim basenima je sastavni deo *Okvirne direktive o vodama*³. Takodje, ovaj koncept, kao i sama Okvirna direktiva integrase sve tematske celine predstavljene u nastavku, i pretpostavlja punu harmonizaciju i implementaciju nacionalnih propisa u ovoj oblasti. Aktivnosti u domenu pripreme planova jesu otpočele, međutim, navedene transpozicione mere su neophodne kako bi se koncept u potpunosti primenio i omogućila puna implementacija Plana upravljanja rečnim basenom nakon njegovog usvajanja. U smislu zakonodavstva, dalje regulisanje predviđeno je usvajanjem novog Zakona o vodama, kao i podzakonskim aktima na osnovu novog Zakona, kojim se preciznije regulišu blisko povezane tematske celine u okviru sistema upravljanja vodama, odnosno kvalitetom voda.

Predviđene zakonodavne aktivnosti	Planirano usvajanje	Realizacija
Zakon o vodama	IV kvartal 2019	Nije usvojeno
Uredba o graničnim vrednostima zagađu-jućih materija u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje	IV kvartal 2020	n-a
Uredba o graničnim vrednostima prioritetnih i prioritetnih hazardnih supstanci koje zagađuju površinske vode i rokovima za njihovo dostizanje	IV kvartal 2020	n-a
Pravilnik o parametrima ekološkog i hemijskog statusa površinskih voda i parametrima kvantitativnog i hemijskog statusa podzemnih voda	IV kvartal 2020	n-a
Pravilnik o utvrđivanju vodnih tela površinskih i podzemnih voda	IV kvartal 2020	n-a
Pravilnik o tehničkim specifikacijama za hemijske analize i analize potrebne za monitoring voda	IV kvartal 2020	n-a

1.2. Upravljanje podzemnim i površinskim vodama: U smislu evropskog pravnog okvira, ova oblast je bazirana na Direktivi o standardima kvaliteta životne sredine u oblasti politike voda⁴, odnosno Direktivi o zaštiti podzemnih voda od zagađenja i pogoršanja kvaliteta⁵. Od značaja za ovu oblast je i Direktiva 2009/90, o tehničkim specifikacijama za hemijsku analizu i monitoring statusa voda⁶. Trenutno, ova oblast je regulisana važećim Zakonom o vodama i podzakonskim aktom iz 2014 (Uredba o graničnim vrednostima prioritetnih i prioritetnih hazardnih supstanci koje zagađuju površinske vode i rokovima za njihovo dostizanje („Sl. Glasnik RS”, broj 24/2014)

Upravljanje podzemnim i površinskim vodama je povezano sa regulatornim sistemom Okvirne Direktive o Vodama- Integralno upravljanje rečnim basenima, i u zakonodavnom smislu, čini sastavni deo harmonizacije propisa. Plan harmonizacije uključuje novi Zakon o vodama i podzakonske akte planirane za IV kvartal 2020⁷. Puna usklađenost sa standardima i vrednostima definisanim kroz ove Direktive je

³ Direktiva Evropskog parlamenta i Saveta 2000/60/EC od 23. oktobra 2000. go-dine o uspostavljanju okvira za delovanje zajednice u oblasti politike voda sa izmenama i dopunama (Odluka 2455/2001/ES i Direktive 2008/32/EC, 2008/105/EC i 2009/31/EC –EU WFD)

⁴ Direktiva Saveta 2008/105/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 16. decembra 2008. godine o standardima kvaliteta životne sredine u oblasti politike voda , izmenjena i dopunjena Direktivom 2013/39/EU

⁵ Direktiva Saveta 2006/118/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 12. decembra 2006. godine o zaštiti podzemnih voda od zagađenja i pogoršanja kvaliteta

⁶ Direktiva Komisije 2009/90/EC od 31. jula 2009. godine, kojom se, u skladu sa Direktivom 2000/60/EC Evropskog parlamenta i Saveta, propisuju tehničke specifikacije za hemijsku analizu i monitoring statusa vode

⁷ Uredba o graničnim vrednostima zagađu-jućih materija u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje; Uredba o graničnim vrednostima prioritetnih i prioritetnih hazardnih supstanci koje zagađuju površinske vode i

preduslov za napredak u pogledu prethodne tematske celine (upravljanje rečnim basenima), koja je po prirodi stvari, implementacioni mehanizam baziran na standardima, procesima, procedurama i vrednostima definisanim kroz propise o kvalitetu voda u užem smislu. U periodu 2018-2020 nema realizovanih zakonodavnih aktivnosti u ovom domenu.

1.3. U pogledu industrijskih i poljoprivrednih voda, emisije iz postrojenja, kao i emisije koje proizilaze iz poljoprivrednih aktivnosti su predmet regulisanja propisa iz domena kvaliteta površinskih i podzemnih voda kojim se definišu granične vrednosti, maksimalne emisije, uzorkovanje i monitoring, a na osnovu kojih se definišu mere kroz Plan upravljanja rečnim basenom. Za više detalja o relevantnim zakonodavnim planovima, videti *Upravljanje podzemnim i površinskim vodama*.

Komplementarni regulatorni mehanizam obuhvata oblast nitratnog zagađenja iz poljoprivrednih izvora, koji se u strateški prihvaćenom pristupu, zasnovanom na integralnom upravljanju vodama i Okviroj direktivi o vodama, bazira na Direktivi o zaštiti voda od zagađenja uzrokovanog nitratima⁸. Stepenn usklađenosti nacionalnog zakonodavstva sa ovom Direktivom je nizak, i uz izuzetak Zakona o Vodama koji u konačnoj verziji može obuhvatiti ovu temu, nacionalni zakonodavni planovi za period 2018. – 2020. nisu predvideli specifične zakonodavne aktivnosti u domenu kontrole nitratnog zagađenja. Uz pretpostavku novog zakonodavnog okvira, predviđen je niz implementacionih propisa, npr. donosenje Koda dobre poljoprivredne prakse i akta o određivanju ranjivih područja i njihovih granica do kraja 2019. godine. Međutim, ove implementacione mere nisu realizovane do trenutka izrade ovog izveštaja.

U sklopu integralnog upravljanja vodama i integrisanog Sistema upravljanja životnom sredinom, propisi iz oblasti industrijskog zagađenja su blisko povezani sa ovom tematikom.

Nema napretka u zakonodavnim aktivnostima u okviru ove oblasti.

1.4. Tretman otpadnih voda je postojećim Zakonom o vodama, Uredbom o graničnim vrednostima emisije zagađujućih materija u vode i rokovima za njihovo dostizanje („Sl. Glasnik RS”, br. 67/2011, 48/2012), Uredbom o granicnim vrednostima zagađujućih materijala u površinskim i podzemnim vodama i sedimentima i rokovima za njihovo dostizanje („Sl. Glasnik RS”, broj 50/2012), Pravilnikom o načinu i uslovima za merenje količine i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda i sadržini izveštaja o izvršenim merenjima („Sl. Glasnik RS”, broj 33/2016).

Navedeni podzakonski akti bice predmet revizije (uključujući izradu novih propisa), nakon usvajanja novog Zakona o vodama. U pitanju su propisi navedeni u okviru segmenta *Upravljanje podzemnim i površinskim vodama*, cije usvajanje je planirano za IV kvartal 2020.

Nema napretka u zakonodavnim aktivnostima u okviru ove oblasti u periodu 2018-2020.

1.5. U smislu zakonodavnih aktivnosti, **zagađenje voda**, kao koncept, obuhvata sve prethodne oblasti i oslanja se na novi Zakon o vodama i set podzakonskih akata kojim će se detaljno, u skladu sa EU

---

rokovima za njihovo dostizanje; Pravilnik o parametrima ekološkog i hemijskog statusa površinskih voda i parametrima kvantitativnog i hemijskog statusa podzemnih voda;

⁸ Direktiva Saveta 91/676/EEC od 12. decembra 1991. godine o zaštiti voda od zagađenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora izmenjena i dopunjena Uredbama (EC) 1882/2003 i (EC) 1137/2008;

standardima, urediti ova tematika. Za više detalja, videte prethodne segmente. Nema napretka u zakonodavnim aktivnostima u okviru ove oblasti, u periodu 2018 - 2020. godine.

1.6. U domenu kvaliteta vode za piće, nacionalno zakonodavstvo je delimično uskladjeno sa evropskim propisima u oblasti kvaliteta vode za piće⁹. Prethodnih godina izvršena je analiza usklađenosti nacionalnog zakonodavstva i definisana potreba za revizijom postojećeg zakonodavstva, odnosno, usvajanjem novih podzakonskih akata od strane nadležnog Ministarstva zdravlja (usvajanje *Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, koji će obuhvatiti odredbe koje pružaju mogućnost odstupanja u implementaciji vrednosti parametara koje se odnose zdravstvenu bezbednost vode za piće (npr. arsen u vodi za piće)*). Međutim, trenutno nedostaje zakonodavni okvir, čije uspostavljanje bi trebalo da se obezbedi usvajanjem novog Zakona o vodama, te i navedeni podzakonski akt nije realizovan.

1.7. Upravljanje poplavama je regulisano kroz vazeci *Zakon o vodama* i *Pravilnik o utvrđivanju metodologije za izradu karte ugroženosti i karte rizika od poplava sa metodologijom za izradu karte ugroženosti i karte rizika od poplava* („Sl. Glasnik RS”, br. 13/17). Iako se nacionalno zakonodavstvo ocenjuje kao delimično uskladjeno sa relevantnim EU propisom¹⁰, nacionalni zakonodavni planovi ne predviđaju transpozicione aktivnosti u periodu 2018-2020. U skladu sa tim, nema napretka u zakonodavnim aktivnostima u ovoj oblasti.

1.8. Nacionalne zakonodavne aktivnosti nisu predvidele usvajanje propisa u domenu standarda **za morske vode** u navedenom periodu. Osnovni razlog je u tome što Republika Srbija nema izlaz na more, i ne podleže obavezi regulisanja rečnih basena koji uključuju morske vode, međutim, iz perspective usklađivanja sa EU propisima, određene regulatorne aktivnosti koje se tiču zagađenja iz vodnog transporta, potrebno je uneti u nacionalno zakonodavstvo.

2. Klimatske promene

U pogledu planiranih zakonodavnih aktivnosti, nacionalni planski dokumenti su predvideli značajnu zakonodavnu aktivnost u periodu 2018-2020, baziranu na usvajanju prvog Zakona o klimatskim promenama kojim bi se na jedinstveni način regulisala ova oblast i pratećim podzakonskim aktima. Takođe, planirane su i izmene i dopune važećih propisa u oblasti regulisanja substanci koje oštećuju ozonski omotač i upotrebe f-gasova, međutim predviđene zakonodavne aktivnosti nisu realizovane do trenutka izrade ovog izveštaja. U periodu monitoringa nije ostvaren napredak u regulisanju ove oblasti.

2.1-2.3. U pogledu **implementacije međunarodnih konvencija, primarno, Konvencije UN o promeni klime I Pariskog sporazuma**¹¹, ratifikacija je praćena planovima transpozicije evropskog zakonodavstva iz ove

⁹ Direktiva 98/83/EC o Kvalitetu vode namenjene ljudskoj upotrebi –EU Direktiva o vodi za piće

¹⁰ Direktiva 2007/60/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 23. oktobra 2007. godine o proceni i upravljanju rizicima od poplava - EU FD

¹¹ Republika Srbija je pristupila Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih nacija o promeni klime (UNFCCC) 2001. godine, ratifikovala Kjoto Protokol 19. oktobra 2007. godine a Pariski sporazum je ratifikovala 25. jula 2017. godine.

oblasti, kao i neophodnim **kreiranjem institucionalnog okvira, mehanizama implementacije i primene propisa koji će prvi put regulisati oblast klimatskih promena na jedinstven način.**

Celokupna zakonodavna aktivnost u ovom domenu zasnovana je na predviđenom usvajanju Zakona o klimatskim promenama i pratećim podzakonskim aktima koji će **omogućiti primenu mera ili mehanizama koji proizilaze iz Konvencija, odnosno, EU propisa iz ove oblasti**¹².

Donošenje Zakona o klimatskim promenama je bilo planirano za II kvartal 2018. godine, međutim, ovaj propis nije usvojen do trenutka izrade ovog izveštaja. Takođe, bilo je predviđeno usvajanje niza podzakonskih akata kojim bi se bliže regulisala ova oblast u završnom kvartalu 2018. godine, a na osnovu novog Zakona, međutim planirane aktivnosti nisu realizovane.

Planirani propis	Rok za usvajanje (NPAA)	Status
Zakon o klimatskim promenama	II kvartal 2018	Nerealizovan
Uredba kojom se utvrđuju institucije odgovorne za pripremu i sprovođenje sektorskih planova i programa adaptacije na izmenjene klimatske uslove	IV kvartal 2018	Nerealizovan
Uredba u institucijama uključenim u nacionalni savet za klimatske promene, način rada i nadležnost)	IV kvartal 2018	Nerealizovan
Uredba o mehanizmima monitoringa	IV kvartal 2018	Nerealizovan
Pravilnik o o uslovima koje moraju da ispune verifikatori, proceduri, kriterijumima verifikacije i sadržini izveštaja o verifikaciji	IV kvartal 2018	Nerealizovan
Pravilnik o izveštavanju o emisijama gasova sa efektom staklene bašte	IV kvartal 2018	Nerealizovan

U pogledu trenutnog statusa izrade propisa, Nacrt zakona o klimatskim promenama je izrađen, prošao je proces javne rasprave i čeka se da uđe u skupštinsku proceduru. U nedostatku pravnog osnova, nije izvesno usvajanje navedenog seta podzakonskih propisa do kraja tekuće godine (2020).

Ministarstvo zaštite životne sredine je, u Republici Srbiji, glavna nadležna institucija i koordinator politika za ublažavanje klimatskih promena, prilagođavanje na izmenjene klimatske uslove i sprovođenje Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o promeni klime (UNFCCC). Institucionalni okvir još uvek nije uspostavljen. Međutim, na osnovu Zaključka Vlade od septembra 2014. godine o prihvatanju Izveštaja o uspostavljanju institucionalne organizacije za sprovođenje monitoringa, izveštavanja i verifikacije (MRV) u okviru sistema trgovine emisionim jedinicama EU, vodeća odgovorna institucija/nadležni organ za ETS biće Ministarstvo zaštite životne sredine - Odeljenje za klimatske promene. Ostale nadležne institucije su Agencija za zaštitu životne sredine Republike Srbije, Direktorat civilnog vazduhoplovstva, Akreditaciono telo Srbije, Ministarstvo rudarstva i energetike. Navedeni Zaključak predstavlja osnovu za institucionalnu strukturu predloženu u nacrtu Zakona o klimatskim promenama. **Predviđeno je i usvajanje podzakonskih akata na osnovu ovog Zakona, uključujući i one koji će regulisati institucionalne mehanizme primene (Uredba kojom se utvrđuju institucije odgovorne za pripremu i sprovođenje sektorskih planova i programa adaptacije na izmenjene klimatske uslove i Uredba u institucijama uključenim u nacionalni savet za klimatske promene,**

¹² Zakonodavstvo EU vezano za klimatske promene obuhvata zahteve za monitoring i izveštavanje o emisijama gasova sa efektom staklene bašte ; uspostavljanje sistema EU za trgovinu emisijama (EU ETS) kao ključnog alata za smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte iz industrije po najnižim cenama; izveštavanje i verifikaciju gasova sa efektom staklene bašte, zakonodavstvo kojim se utvrđuju obavezujući ciljevi emisija za zemlje EU, za sektore koji nisu obuhvaćeni ETS-om; regulisanje emisija na kopnu i u saobraćaju; smanjenje upotrebe materija koje oštećuju ozonski omotač i emisija fluorisanih gasova sa efektom.

način rada i nadležnost). Usvajanje navedenih Uredbi bilo je predviđeno za IV kvartal 2018, međutim, akti nisu usvojeni do trenutka pripreme ovog dokumenta.

U pogledu **mehanizama monitoringa emisija gasova sa efektom staklene bašte**¹³, do usvajanja Nacrta zakona o klimatskim promenama, članom 50. Zakona o zaštiti vazduha („Sl. Glasnik RS”, br. 36/2009 i 10/2013) propisano je da je Agencija za zaštitu životne sredine Republike Srbije odgovorna za izradu i održavanje inventara gasova sa efektom staklene bašte (GHG). Ministarstvo zaštite životne sredine, koje ima ulogu fokalne tačke za UNFCCC, odgovorno je za pripremu i podnošenje Dvogodišnjih ažuriranih izveštaja i nacionalnih izveštaja. Prethodno je planirano je da će potpuno sprovođenje Uredbe (EU) br. 525/2013 otpočeti sa donošenjem Zakona o klimatskim promenama, krajem 2019. godine. U skladu sa tim, bilo je planirano usvajanje podzakonskih akata na osnovu navedenog zakona kojim bi se bliže, i u skladu sa UNFCCC i EU propisima, uredila oblast monitoringa, verifikacije i izveštavanja (*Uredba o mehanizmima monitoringa, Pravilnik o o uslovima koje moraju da ispune verifikatori, proceduri, kriterijumima verifikacije i sadržini izveštaja o verifikaciji i Pravilnik o izveštavanju o emisijama gasova sa efektom staklene bašte*, planirani za IV kvartal 2018), međutim, zakonodavni plan nije realizovan.

U pogledu **Bečke konvencije o zaštiti ozonskog omotača, implementacije Montrealskog protokola o substancama koje oštećuju ozonski omotač i dosadašnjim zakonodavnim aktivnostima**, Srbija je dostigla napredni nivo u implementaciji uredbi o materijama koje oštećuju ozonski omotač, kao i visok nivo usklađenosti nacionalnih propisa sa relevantnom EU Uredbom. U ovoj oblasti, NPAA je predvideo izmene i dopune važeće uredbe (*Uredba o postupanju sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač, kao i o uslovima za izdavanje dozvola za uvoz i izvoz tih supstanci*) u II kvartalu 2020, međutim, ovaj propis nije usvojen do trenutka izrade ovog dokumenta.

NPAA je u istom roku (II kvartal 2020) predvideo usvajanje izmena i dopuna Uredbe o postupanju sa **fluorovanim gasovima sa efektom staklene bašte**, kao i o uslovima za izdavanje dozvola za uvoz i izvoz tih gasova) u II kvartalu 2020 godine, međutim, do trenutka izrade ovog dokumenta, propis nije usvojen.

3. Horizontalno zakonodavstvo

Nacionalni planski dokumenti predvideli su usvajanje ukupno 16 propisa iz oblasti horizontalnog zakonodavstva u periodu 2018- 2020 godine, i to u domenu procene uticaja na životnu sredinu; strateške procene uticaja na životnu sredinu; odgovornosti za štetu prema životnoj sredini i infrastrukture geoprostornih podataka (transpozicija INSPIRE directive, u nadležnosti RGZ-a, bila je predviđena kroz podzakonske akte planirane za IV kvartal 2019).

U periodu monitoringa, a u skladu sa planiranim rokovima za usvajanje (NPAA), usvojen je:

- Zakon o potvrđivanju Multilateralnog sporazuma zemalja Jugoistočne Evrope o sprovođenju Konvencije o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu, kojim je ratifikovan protokol ESPOO Konvencije u planiranom roku (I kvartal 2018. godine) I

- Podzakonski akt za praćenje i izveštavanje (usvojen u II kvartalu 2020, inicijalno planiran za IV kvartal 2018).

Preostali planirani propisi, prikazani u Aneksu izveštaja, nisu realizovani zaključno sa izradom ovog dokumenta.

3.1. Oblasti *pristupa informacijama od značaja za životnu sredinu i učešća javnosti* procenjuju se kao potpuno usklađene sa relevantnim EU propisima i nacionalni planski dokumenti ne predviđaju posebne zakonodavne aktivnosti u ovoj oblasti, izuzev u domenu učešća javnosti u procesu strateške procene uticaja, gde je bilo predviđeno usvajanje izmena i dopuna ovog pravilnika, međutim, propis nije usvojen u periodu monitoringa.

3.2. Regulatorna u *oblasti procene uticaja na životnu sredinu* je većim delom usklađena sa EU propisima iz ove oblasti, međutim, usklađivanje je izvršeno sa starom Direktivom. Harmonizacija sa novom Direktivom¹⁴ planirana je kroz amandmane na postojeći Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu, kao i kroz podzakonski akti (ažuriranje listi projekata koji podležu proceni uticaja na životnu sredinu, kao i propisi kojim se reguliše procedura procene uticaja), međutim, ovaj set propisa nije usvojen u predviđenom roku (IV kvartal 2018), niti do trenutka izrade ovog izveštaja. U ovoj oblasti nema napretka u period monitoringa.

3.3. Oblast *strateške procene uticaja* je jedina oblast horizontalnog zakonodavstva u kojoj postoji progres, zahvaljujući ratifikaciji Protokola ESPOO Konvencije (II kvartal 2018). Međutim, predviđene *Izmene i dopune Zakona o strateškoj proceni uticaja*, kao ni podzakonski akti (*Pravilnik o proceduri rada tehničke komisije za ocenu izveštaja o strateškoj proceni* i *Pravilnik o načinu vođenja javne knjige o donetim odlukama o proceni uticaja na životnu sredinu*), nisu usvojeni u predviđenom roku (IV kvartal 2018), niti do trenutka izrade ovog izveštaja. U ovoj oblasti nema napretka u periodu monitoringa.

3.4. U pogledu regulisanja odgovornosti za štetu prema životnoj sredini, NPAA je predvideo usvajanje *Zakona o odgovornosti za štetu prema životnoj sredini* kojim bi se na jedinstveni način uredila ova oblast i transponovala EU Direktiva o odgovornosti za štetu prema životnoj sredini, odnosno, stvorio pravni osnov za punu transpoziciju za II kvartal 2019.godine. Navedeni propis nije usvojen, te se zaključuje da nema napretka u ovoj oblasti.

3.5. U pogledu zaštite životne sredine, odnosno mitigacije, nije bilo planiranih, niti iniciranih zakonodavnih aktivnosti u domenu izmene važećeg Zakona o zaštiti životne sredine i podzakonskih akata kojim se reguliše remedijacija ili preventivne mere.

4. Kvalitet vazduha

Nacionalni planski dokumenti predvideli su usvajanje propisa iz oblasti kvaliteta vazduha u periodu 2018-2020 godine, i to: u domenu kvaliteta vazduha (ambijentalni kvalitet vazduha, zoniranje, monitoring kvaliteta vazduha); regulisanja emisija gasova sa efektom staklene baste, substanci koje oštećuju ozonski

---

¹⁴ Direktivom 2011/92/EU izvršena je kodifikacija Direktive o proceni uticaja na životnu sredinu (Direktiva 85/337/EEC) i amandmana usvojenih u periodu od 1985.godine. Važeća Direktiva (2011) je amandirana Direktivom 2014/52/EU, čime su na listu projekata koji podležu proceni uticaja na životnu sredinu dodati tipovi aktivnosti regulisani novim EU zakonodavstvom (skladištenje ugljovodonika, npr.).

omotač i fluorovanih gasova; kontrole i monitoringa kvaliteta nafte i naftnih derivate, odnosno biogoriva; kontrole i ograničenja emisija; ispraljivih organskih rastvarača; standarda emisionih vrednosti za nova putnička i laka privredna vozila u cilju smanjenja emisije CO₂. Sektorski propisi planirani u okviru ove oblasti koji u značajnoj meri korespondiraju regulisanju oblasti klimatskih promena (emisije, odnosno, emisije gasova sa efektom staklene bašte), predstavljeni su u okviru ove tematske celine.

U periodu monitoringa, delimičan napredak je postignut u domenu kvaliteta tečnih goriva (preciznije sadržaj sumpora u određenim tečnim gorivima) i regulisanju biogoriva, usvajanjem

- Uredbe o izmenama i dopunama Uredbe o monitoringu kvaliteta derivata nafte i biogoriva (usvojen u IV kvartalu 2018, inicijalno planiran za II kvartal 2018);
- Pravilnika o sadržini i načinu sprovođenja godišnjeg programa monitoringa kvaliteta derivata nafte i biogoriva (usvojen u I kvartalu 2019, inicijalno planiran za I kvartal 2018);
- Pravilnika o tehničkim i drugim zahtevima za biogoriva i biotečnosti (usvojen u IV kvartal 2019, inicijalno planiran za IV kvartal 2019).

Prikaz planiranih propisa za period 2018-2020 dat je u Aneksu izveštaja.

4.1. U oblasti **kvaliteta ambijentalnog vazduha** nije bilo regulatornih aktivnosti u navedenom periodu, uprkos planiranim izmenama *Zakona o zaštiti vazduha* (predviđen za IV kvartal 2018); odnosno, izmenama i dopunama *Pravilnika o sadržaju planova kvaliteta vazduha* i *Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha* (oba propisa planirana za IV kvartal 2019), međutim, nijedan planiran propis nije usvojen do trenutka izrade ovog izveštaja.

4.2-4.5 U domenu **emisija gasova sa efektima staklene bašte**, odnosno, maksimalnih nacionalnih emisija, NPAA je predvideo usvajanje *Uredbe o godišnjim ograničenjima emisija gasova sa efektom staklene bašte* za IV kvartal 2018, međutim, u periodu monitoringa nije bilo napretka u regulisanju ove oblasti. U smislu emisija **gasova iz industrijskih i poljoprivrednih aktivnosti**, odnosno, domaćinstava, nisu inicirane specifične regulatorno aktivnosti. Zakonodavni planovi predvideli su usvajanje niza propisa u 2018.godini, preciznije:

- Uredba o nacionalnom sistemu za izradu Inventara gasova sa efektom staklene bašte i o sistemu za izveštavanje o politikama, merama i projekcijama (usvajanje planirano za IV kvartal 2018);
- Pravilnik o monitoringu i izveštavanju o emisijama gasova sa efektom staklene bašte;
- Uredba o aktivnostima i gasovima koji se emituju prilikom obavljanja tih aktivnosti, a za koje je potrebno pribaviti dozvolu za emisiju gasova
- Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o tehničkim i drugim zahtevima za tečna goriva naftnog porekla,
- Pravilnik o oznaci, uputstvu i podacima koji trebaju biti uključeni u promotivni materijal za označavanje emisija ugljen-dioksida.

Ovi propisi nisu usvojeni do trenutka izrade ovog izveštaja.

Nema napretka ni u domenu emisije organskih **rastvorljivih rastvarača iz procesa skladištenja i transporta benzina**, uprkos planiranom usvajanju izmena i dopuna *Pravilnika o tehničkim merama i zahtevima koji se odnose na dozvoljene emisione faktore za isparljiva organska jedinjenja koja potiču iz procesa skladištenja i transporta benzina* (predviđen za IV kvartal 2019).

U domenu regulisanja emisija iz sektora transporta, Pravilnik o uspostavljanju standarda emisionih vrednosti za nova putnička i laka privredna vozila u cilju smanjenja emisije CO₂ predviđen je za IV kvartal 2020. godine.

5. Upravljanje otpadom

U oblasti upravljanja otpadom, za period 2018-2020 nacionalni dokumenti su predvideli usvajanje ukupno 21 propisa, uključujući izmene i dopune Zakona o upravljanju otpadom (ciljna godina usvajanja- I kvartal 2019.godine), izmene i dopune Zakona o ambalaži ambalažnom otpadu (ciljna godina usvajanja- IV kvartal 2019.godine). U navedenom periodu usvojena su dva pravilnika:

- Pravilnik o obrascu zahteva za izdavanje dozvola za tretman otpada (skladištenje, ponovno korišćenje i odlaganje otpada), planiran za I kvartal 2018, realizovan u roku („Sl. glasnik RS“, br. 38/18),
- Pravilnik o listi mera prevencije stvaranja otpada, planiran za III kvartal 2018, realizovan u 2019.godini („Sl. glasnik RS“, br. 7/19).

Ostali propisi iz ove oblasti čije usvajanje je bilo planirano za period 2018-2020.godina nisu realizovani do trenutka izrade ovog izveštaja. Spisak propisa dat je u Aneksu dokumenta, dok u nastavku sledi prikaz po prioritizovanim tematskim oblastima.

5.1 Okvirna direktiva o otpadu (2008/98/EK) je u velikoj meri transponovana u nacionalno zakonodavstvo kroz Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. glasnik RS“, br. 36/09 i 88/10,14/16) i podzakonskim aktima koji proizilaze iz navedenog Zakona. Predviđene izmene i dopune važećeg Zakona o upravljanju otpadom, kao i prateći podzakonski akti na osnovu ovog Zakona su predviđeni način daljeg regulisanja ove oblasti, odnosno, transpozicije i kreiranja uslova za punu implementaciju osnovne directive. Međutim, uz izuzetak gore navedenih pravilnik, u navedenom periodu nije bilo napretka u smislu zakonodvanih aktivnosti.

5.2 Tretman i skladištenje otpadnog mulja, u smislu upravljanja otpadom, nije direktno regulisano posebnim propisima. Nacionalni planski dokumenti su predvideli izradu plana implementacije, odnosno, strategije upravljanja otpadnim muljem, imajući u vidu generisanje ovog tipa otpada u perspektivi pune implementacije propisa o tretmanu otpadnih voda. Direktiva o upotrebi kanalizacionog mulja u poljoprivredne svrhe, kao sastavni deo sektora otpada (Poglavlje 27) proposuje parametre i minimalne standard za obradu i korišćenje ovog vida otpada u poljoprivrednoj delatnosti, i kao takva, nije bila predmet nacionalnog regulisanja. U smislu obuhvatnog rešenja pitanja tretmana ovog tipa otpada, pomenuta strategija bi trebalo da ponudi rešenja kroz poznate vidove tretmana otpada, poput inseneracije ili odlaganja, a uzimajući u obzir planira razvoj sistema upravljanja otpadom, targete za redukciju deponovanja inertnog otpada itd. U navedenom periodu nije bila predviđena posebna zakonodavna aktivnost, uz moguć izuzetak integrisanja relevantnih odredbi u već predviđene specifične propise (izmene Zakona, odnosno, podzakonskih akata).

5.3 Opasan otpad, je regulisan postojećim zakonom, specifičnim podzakonskim aktima kojim se propisuje odnosno postupanje sa opasnim otpadom, tretman i skladištenje opasnog otpada, kao i podzakonskim aktima kojim se regulišu posebni tokovi otpada. Za 2019.godinu. bilo je predviđeno usvajanje izmena i dopuna postojećih podzakonskih akata u domenu upravljanja posebnim tokovima otpada (Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o upravljanju otpadom koji sadrži azbest, Pravilnik o izmenama i

dopunama Pravilnika o upravljanju otpadnim uljima, Pravilnik o izmenama Pravilnika o načinu i postupku upravljanja otpadom od titan dioksida, merama nadzora i monitoringa životne sredine na lokaciji, Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o otpadnim baterijama i akumulatorima, Pravilnik o izmenama Pravilnika o listi električnih i elektronskih proizvoda), međutim, do trenutka izrade ovog dokumenta, navedeni propisi nisu usvojeni.

5.4 Industrijski otpad je takođe regulisan kroz važeći Zakon, podzakonske akte o postupanju, skladištenju, tretmanu otpada, odnosno, specifične propise kojim se regulišu posebni tokovi ili tipovi otpada. Nije predviđena specifična zakonodavna aktivnost u navedenom periodu kojim bi se ova oblast detaljnije regulisala, međutim, nije isključena mogućnost da neki od predviđenih propisa integrišu odredbe kojim bi se postupanje sa otpadom iz (specifičnih) industrijskih postrojenja preciznije regulisalo. U domenu integrisanog upravljanja industrijskih postrojenja (IPPC) takođe nije bilo regulatornih aktivnosti primenljivih na ovu oblast.

5.5 Inertni otpad podleže propisima zasnovanim na Zakonu o upravljanju otpadom, kao i Zakonu o ambalaži i ambalažnom otpadu i vezanim podzakonskim aktima. U smislu opšteg Zakona o upravljanju otpadom, I podzakonskih akata kojim se definiše sistem dozvola, kretanja, posebnih tokova otpada itd. u periodu monitoringa nije bilo napretka, uz izuzetak usvajanja propisa navedenih na poceku poglavlja. U pogledu ambalažnog otpada, takođe nema napretka u zakonodavnim aktivnostima u periodu 2018-2020 (usvajanje izmena i dopuna Zakona o ambalaži ambalažnom otpadu bilo je predviđeno za IV kvartal 2019.godine). Takođe, Uredba o utvrđivanju plana smanjenja ambalažnog otpada za period 2020-2024, planirana za III kvartal 2019.godine nije usvojena do trenutka izrade ovog izveštaja.

5.6 U oblasti **Elektronskog otpada** takođe nije bilo napretka u navedenom periodu. Pravilnik o izmenama Pravilnika o listi električnih i elektronskih proizvoda planiran je za IV kvartal 2019. godine, međutim, propis nije usvojena do trenutka izrade ovog izveštaja

5.7 U oblasti **tretmana otpada**, specifično, inseneracija otpada i odlaganje otpada na deponije, nije bilo napretka u periodu izveštavanja. Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o odlaganju otpada na deponije, planirana za II kvartal 2019.godine nije usvojena. Nisu bili predviđeni specifični propisi u oblasti insineracije, međutim, ne isključuje se mogućnost da planirane izmene I dopune Zakona o upravljanju otpadom integrišu relevantne odredbe.

6. Zastita od buke

Plan zakonodavnih aktivnosti predvideo je usvajanje predvideo izmene i dopune važećeg Zakona o Zaštiti od buke u životnoj sredini u 2018. godini i usvajanje podzakonskih akata u 2019.godini, međutim u periodu monitoringa planirane aktivnosti nisu realizovane. Oblast svetlosnog zagađenja nije predmet nacionalnih zakonodavnih aktivnosti u periodu 2018-2020.

6.1 Zaštita od buke. U sklopu daljeg usklađivanja sa EU Direktivom o proceni i zaštiti od buke¹⁵, NPAA je predvideo izmene i dopune važećeg Zakona o Zaštiti od buke u životnoj sredini za IV kvartal 2018. godine, kao i usvajanje podzakonskih akata na osnovu revidiranog Zakona (*Uredba o indikatorima buke, graničnim*

---

¹⁵ Direktiva 2002/49/EZ Evropskog parlamenta i Saveta o proceni i upravljanju bukom

vrednostima, metodama za ocenjivanje indikatora buke, uznemiravanja i štetnih efekata buke u životnoj sredini i Pravilnik o sadržini i metodama izrade strateških karata buke i načinu njihovog prikazivanja javnosti) za IV kvartal 2019. Zakon nije usvojen do trenutka izrade ovog dokumenta, kao ni predviđeni podzakonski akti.

6.2 Nacionalni i lokalni akcioni planovi- strategije. Predviđene implementacione mere, u domenu izrade strateških karata buke i akcionih planova, realizuju se na osnovu propisa iz 2010. godine, odnosno, u skladu sa *Pravilnikom o sadržini i metodama izrade strateških karata buke i načinu njihovog prikazivanja javnosti* („Sl. glasnik RS“, broj 80/10) i *Pravilnikom o metodologiji izrade akcionih planova* („Sl. glasnik RS“, broj 72/10). Predviđene, a još uvek nerealizovane izmene i dopune Zakona, kao i podzakonskih akata, približile bi ovaj proces zahtevima evropskog zakonodavstva i precizno definisale mehanizme primene ovih koncepata. Prema važećem NPAA, potpuna implementacija Direktive 2002/49/EZ, uključujući izradu strateških karata buke i akcionih planova za 5 aglomeracija (Beograd, Novi Sad, Niš, Kragujevac i Subotica), puteve, železnicu i aerodrom Beograd. je predviđena do kraja 2021. godine.

6.3 & 6.4. Svetlosno zagađenje. U pogledu svetlosnog zagađenja, postojeći nacionalni planovi zakonodavstva ne predviđaju specifično regulisanje ove oblasti, niti je u navedenom periodu inicirana zakonodavna aktivnost u ovoj oblasti.

7. Upravljanje hemikalijama

U oblasti upravljanja hemikalijama ostvaren je delimičan napredak u zakonodavnim aktivnostima, u sklopu redovnog usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva sa EU propisima, usvajanjem dela podzakonskih akata planiranih za 2018. godinu:

- Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o ograničenjima i zabranama proizvodnje, stavljanja u promet i korišćenja hemikalija,
- Lista o dopunama Liste supstanci koje izazivaju zabrinutost,
- Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o Spisku klasifikovanih supstanci.

Preostale planirane zakonodavne aktivnosti, od kojih su najznačajniji Zakon o biocidnim proizvodima (planiran za IV kvartal 2018), i Zakon o izmenama i dopunama Zakona o dobrobiti životinja (planiran za III kvartal 2018.godine) nisu realizovane u periodu monitoringa.

U oblasti bezbednosti hrane (uključujući i zaštitu bilja, regulisanje GMO), usvojeni su sledeći propisi:

- Zakon o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti hrane ("Sl. glasnik RS", br. 17/2019),
- Zakon o izmenama i dopunama zakona o sredstvima za ishranu bilja i oplemenjivača zemljišta ("Sl. glasnik RS", br. 17/2019),
- Tehnički i drugi podzakonski akti iz domena bezbednosti hrane (10 Pravilnika, videte Aneks za više detalja).

7.1. Usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva sa odredbama **Uredbe REACH**¹⁶ i njena implementacija sprovode se kroz Pregovaračko poglavlje 27 – Životna sredina i klimatske promene i Pregovaračko poglavlje 1 -Slobodno kretanje roba. Nacionalno zakonodavstvo nije u potpunosti usaglašeno sa odredbama ove uredbe, postupak usaglašavanja započeo je 2010. godine. Odredbe uredbe, koje za svoju primenu zahtevaju članstvo u EU kao preduslov za sprovođenje, nisu predmet usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva (registracija supstanci, evaluacija i autorizacija). Usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva sa odredbama Uredbe REACH predstavlja privremenu meru sa ciljem olakšavanja buduće poptune primene ove uredbe, nakon pristupanja. Planirane aktivnosti obuhvataju već izvršeno *usaglašavanje Liste supstanci koje izazivaju zabrinutost sa Uredbom (EU) 2017/999* u drugom kvartalu 2018. godine kao i rad na prenošenju amandmana na Aneks XIV. Izmena i dopuna *Liste supstanci koje izazivaju zabrinutost je realizovana* u II kvartalu 2018. a planirano je donošenje novih izmena i dopuna, u skladu sa stupanjem na snagu amandmana na Aneks XIV, u svakom IV kvartalu godine u kojoj amandman stupi na snagu u EU. Takođe, usaglašavanje je planirano i sa amandmanima na Aneks XVII REACH, Uredbama (EU) broj 2016/1017, 2016/2235, 2017/1000 i 2017/227, za koje je planirano da stupe na snagu u prvom kvartalu 2018.godine. Donošenjem *Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o ograničenjima i zabranama proizvodnje, stavljanja u promet i korišćenja hemikalija* (I kvartal 2018) izvršeno je usklađivanje sa amandmanima na Aneks XVII za 2018. godinu. Ovakav vid usklađivanja je planiran i za svaku narednu godinu, nakon stupanja na snagu ovog amandmana na pomenuti Aneks (IV kvartal godine u kojoj amandman stupi na snagu u EU).

Usvajanje *Zakona o sprovođenju REACH Uredbe* kojim će se usaglasiti sa zahtevima Uredbe koje se odnose na imenovanje nadležnog organa, organa nadležnog za procenu supstanci, kontrolu i nadzor nad primenom, je planirano za IV kvartal 2021. Početak primene ovog zakona planiran je danom pristupanja EU.

7.2. Zaštita bilja. Ova oblast je regulisana Zakonom o bezbednosti hrane, Zakonom o sredstvima za zaštitu bilja i Zakonom o zdravlju bilja (oba objavljena u „Sl. glasniku RS”, br. 41/09). Zakon o izmenama i dopunama zakona o sredstvima za ishranu bilja i oplemenjivača zemljišta, planiran za I kvartal 2018, usvojen je u 2019.godini.

Novi Zakon o bezbednosti hrane i Zakon o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se sprovode radi provere primene zakona o bezbednosti hrane i hrane za životinje, pravila o zdravlju životinja i dobrobiti, zaštititi zdravlja bilja i sredstvima za zaštitu bilja (planirani za II Kvartal 2020) trebalo bi da bliže regulišu ovu oblast u skladu sa EU standardima, i sveobuhvatnog pristupa u oblasti zdravlja i dobrobiti životinja, zdravlja bilja i celokupnog lanca bezbednosti hrane od njive do trpeze

7.3. Biocidi. U ovoj oblasti nije bilo napretka u periodu monitoringa. Zakon o biocidnim proizvodima (u cilju usaglašavanja sa novom EU Uredbom o Biocidnim proizvodima br. 528/2012) bio je planiran za IV kvartal 2018, međutim, nije usvojen do trenutka izveštaja ovog propisa. Isto važi i za godišnje izmene i dopune Listi aktivnih supstanci u biocidnom proizvodu (planirane za IV kvartal 2018, odnosno, IV kvartal 2019).

7.4. Uvoz i izvoz hemikalija. Republika Srbija je ratifikovala Roterdamsku konvenciju usvajanjem *Zakona o potvrđivanju Roterdamske konvencije o postupku davanja saglasnosti na osnovu prethodnog obaveštenja za određene opasne hemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini* („Službeni glasnik Republike Srbije -

---

¹⁶ Uredba (EZ) broj 1907/2006 Evropskog parlamenta i Saveta od 18. decembra 2006. godine o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničenju hemikalija (REACH)

Međunarodni ugovori“, broj 38/09). Nacionalno zakonodavstvo je potpuno usklađeno sa odredbama **Uredbe (EU) 649/2012 (PIC Uredbe)**¹⁷ osim odredaba koje zahtevaju punopravno članstvo u EU. Donošenje *Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o izvozu i uvozu određenih opasnih hemikalija*, u skladu sa stupanjem na snagu amandmana na navedenu uredbu, koje je planirano za IV kvartal 2018. i 2019. godine nije realizovano.

7.5. Dugotrajne organske zagađujuće materije. Nacionalno zakonodavstvo je usklađeno sa odredbama **POPs Uredbe**¹⁸ kao i svim amandmanima na ovu uredbu koji su do sada stupili na snagu u Evropskoj uniji. Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o ograničenjima i zabranama proizvodnje, stavljanja u promet i korišćenja hemikalija donet je u I kvartalu 2018. godine. Dalje usklađivanje donošenjem Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o ograničenjima i zabranama proizvodnje, stavljanja u promet i korišćenja hemikalija, u skladu sa stupanjem na snagu amandmana na navedenu uredbu (IV kvartal godine u kojoj amandman stupi na snagu u EU) koje je planirano za IV kvartal 2019. nije izvršeno. Usvajanje Zakona o sprovođenju POPs Uredbe je planirano za IV kvartal 2021. godine.

7.6. Genetički modifikovani organizmi. Važećim Zakonom o bezbednosti hrane je propisana procedura za izdavanje dozvole za prvo stavljanje u promet GM hrane i GM hrane za životinje, dok Zakon o genetički modifikovanim organizmima („Sl. glasnik RS“, br. 41/09) zabranjuje komercijalno gajenje i stavljanje u promet GMO i proizvoda od GMO, pa i GM hrane i GM hrane za životinje. Dalje usklađivanje GM hrane i GM hrane za životinje sa propisima EU, prema nacionalnim planovima, uključuje usvajanje novog Zakona o GMO, kao i podzakonskih propisa za njegovo sprovođenje¹⁹, kao i pomenute izmene Zakona o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti hrane, isključenjem odredbi koje se odnose na GM hranu i GM hranu za životinje, kako bi ova oblast u celini bila uređena Zakonom o GMO (za više informacija videte tačku 7.7). U periodu monitoringa nije bilo zakonodavnih aktivnosti u ovoj oblasti.

7.7. Bezbednost hrane. Uredba 178/2002/EZ²⁰ se primenjuje na sve faze proizvodnje, prerade i prometa hrane i hrane za životinje, osim na primarnu proizvodnju za sopstvene potrebe u do-maćinstvu, prilikom rukovanja ili skladištenja hrane za sopstvene potrebe. Usvajanjem Zakona o bezbednosti hrane („Sl. glasnik RS“, br. 41/09) 2009. godine sistem bezbednosti hrane RS je delimično usklađen sa evropskom regulativom. Izmene i dopune Zakona o bezbednosti hrane usvojene su 2019 („Sl. glasnik RS“, br. 17/2019) čime su jasnije definisane podele nadležnosti i odgovornosti organa zaduženih za sprovođenje službenih kontrola i kreiranu zakonskog osnova za donošenje svih podzakonskih propisa za sprovođenje zakona, stvaranje uslova za uspostavljanje i funkcionisanje mreže ovlašćenih i nacionalnih referentnih laboratorija. Za 2020. godinu (II kvartal) predviđeno je usvajanje novog *Zakona o bezbednosti hrane* i *Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se sprovode radi provere primene zakona o bezbednosti hrane i hrane za životinje, pravila o zdravlju životinja i dobrobiti, zaštiti zdravlja bilja i sredstvima za zaštitu bilja*. Ovi propisi, kroz koje će se izvršiti potpuna harmonizacija sa EU regulativom i definisati obaveze i odgovornosti svih subjekata u poslovanju hranom i hranom za životinje kao i odgovornost i obaveze nadležnog organa u

¹⁷ Uredba (EU) broj 649/2012 Evropskog parlamenta i Saveta od 4. jula 2012. godine o izvozu i uvozu opasnih hemikalija (PIC Uredba)

¹⁸ Uredba (EK) broj 850/2004 o dugotrajnim organskim zagađujućim materijama (POPs)

¹⁹ NPAA sadrži indicaciju o usvajanju novog Zakona o GMO, kao i pratećih podzakonskih akata (Pravilnik o stavljanju u promet GMO, i proizvoda od GMO; Pravilnik o obeležavanju i sledljivo-sti GMO i proizvo-da od GMO; Pravilnik o namernom uvođenju GMO u životnu sredinu itd., međutim, nisu definisani rokovi za usvajanje ovih propisa.

²⁰ Uredba Evropskog parlamenta i Saveta (EZ) broj 178/2002 od 28. januara 2002. godine o utvrđivanju opštih načela i zahteva zakona o hrani, osnivanju Evropskog tela za bezbednost hrane i o utvrđivanju postupaka u oblastima bezbednosti hrane

spровоđenju službenih kontrola, odnosno jasno definisano praćenja usaglašenosti svih postupaka u procesu proizvodnje i prometa hrane kako po fazama nisu realizovani do trenutka izrade ovog izveštaja.

U navedenom periodu usvojen je niz tehničkih propisa (mahom Pravilnika) kojim je preciznije regulisana oblast Pravila bezbednosti hrane (obeležavanje, prezentacija i oglašavanje hrane, aditivi, enzima, rastvarača za ekstrakciju i arome, materijali koji dolaze u kontakt sa hranom, suplementi itd.). Lista ovih propisa sadržana je u Aneksu.

8. Civilna zaštita i dobrobit životinja

8.1 Kontrola opasnosti od velikih nesreća, uključujući i primenu mehanizama civilne zaštite. U periodu 2018 – 2020, ograničeni napredak je postignut u oblasti prevencije i kontrole opasnosti od velikih nesreća (SEVESO), usvajanjem *Pravilnika o izmenama Pravilnika o listi opasnih materija i njihovim količinama i kriterijumima za određivanje vrste dokumenta koje izrađuje operater seveso postrojenja, odnosno kompleksa* („Sl. glasnik RS“, broj 50/18).

U pogledu daljeg regulisanja Kontrole opasnosti od velikih nesreća, nacionalni planovi su predvideli usvajanje jedinstvenog Zakona kojim bi se regulisala SEVESO postrojenja (Zakon o kontroli opasnosti od velikog udesa koji uključuje opasne supstance, sa I kvartalom 2019.godine kao rokom za usvajanje), odnosno podzakonskih akata (Pravilnik o listi opasnih materija, Pravilnik o sadržini, formi i načinu dostavljanja obaveštenja, Pravilnik o sadržini Izveštaja o bezbednosti, Pravilnik o sadržini internog plana zaštite od udesa, Pravilnik o elementima i zahtevima sistema upravljanja bezbednošću) na osnovu novog Zakona, a u roku III kvartal 2019. godine. Navedeni propisi nisu usvojeni u trenutku izrade izveštaja.

Zakon o potvrđivanju amandmana na Aneks i Konvencije o prekograničnim efektima industrijskih udesa bio je planiran za I kvartal 2018, međutim, ovaj plan nije realizovan.

8.2 Informacije o zagađenju. Informacije o zagađenju su sastavni deo primene propisa o pristupu informacijama o životnoj sredini, učešću javnosti u procesima koji se tiču životne sredine, odnosno, propisa koji se tiču izveštavanja o stanju životne sredine i sl. koji su najšire regulisani horizontalnim propisima na osnovu Zakona o zaštiti životne sredine. Kao što je navedeno u okviru ove tematske celine (II.2), nije bilo značajnih zakonodavnih izmena u navedenom periodu.

Koncepti razmatrani u okviru prethodne tačke (SEVESO), odnosno, naredne tačke (upravljanje kriznim situacijama i mehanizmi civilne zaštite) takođe sadrže specifične mehanizme koji se tiču notifikacije, obaveštavanja javnosti i sl. u slučaju industrijskih hazarda, odnosno mehanizama za uvid javnosti u planove zaštite od udesa, izveštaja o bezbednosti SEVESO postrojenja i sl. Kako je navedeno, u ovoj oblasti nije bilo napretka u periodu monitoringa.

Oblast industrijskog zagađenja, odnosno, kontrole i sprečavanja industrijskog zagađenja obuhvata i koncepte pristupa informacijama, učešća javnosti i sl. i specifično reguliše ove koncepte u procesu izdavanja IPPC dozvole, izveštavanja IPPC postrojenja i sl. Planovi zakonodavnih aktivnosti su predvideli usvajanje Zakona o izmenama i dopunama Zakona integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine (IV kvartal 2019) i pratećih podzakonskih akata (IV kvartal 2020), kao i usvajanje uredbi o graničnim

vrednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz velikih postrojenja za sagorevanje, malih postrojenja za sagorevanje, i Uredbe kojim se reguliše rad postrojenja koja koriste isparljive organske rastvarače (predviđeni rok IV kvartal 2019). U trenutku izrade ovog dokumenta nije bilo realizovanih zakonodavnih aktivnosti u odnosu na spisak planiranih propisa (videti Aneks za više detalja). Budući da je reč o tekućoj zakonodavnoj aktivnosti, ne može se proceniti da li propisi čije usvajanje je predviđeno za IV kvartal ove godine, kao ni propisi čije usvajanje je de-facto odloženo predviđaju odredbe koje se tiču informacija o zagađenju.

8.3. U kontekstu **mehanizama civilne zaštite, odnosno upravljanja rizikom u kriznim situacijama**, bitno je napomenuti da je Zakonodavstvo Republike Srbije je delimično usklađeno sa Odlukom 1313/2013/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 17. decembra 2013. godine o Mehanizmu civilne zaštite Unije i Odlukom 2014/762/EU Komisije o implementaciji od 16. oktobra 2014. godine o utvrđivanju pravila implementacije Odluke 1313/2013/EU i o stavljanju van snage Odluka Komisije 2004/277/EZ, Euroatom i 2007/606/EZ, Euroatom.

Usklađivanje sa zakonodavstvom EU u oblasti civilne zaštite započeto je prijemom Republike Srbije u Mehanizam civilne zaštite EU tokom 2015. u skladu sa sa Odlukom br. 1313/2013 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. decembra 2013. o Mehanizmu civilne zaštite EU. Dalje usklađivanje obuhvata prenošenje odredaba Odluke (EU) 2019/420 Evropskog parlamenta i Saveta od 13. marta 2019. o izmeni i dopuni Odluke br. 1313/2013/EU o Mehanizmu civilne zaštite EU, Odluke 1313/2013/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 17. decembra 2013. o Mehanizmu civilne zaštite EU, 2014/762/ Sprovedbene odluke Komisije, radnog dokumenta osoblja Komisije - Smernice za procenu rizika i mapiranje za upravljanje katastrofama (2010.), radnog dokumenta osoblja Komisije - Smernice EU za podršku zemlji domaćinu (2012.), Smernica za evidentiranje i razmenu podataka o šteti i gubicima u slučaju katastrofa Zajedničkog istraživačkog centra, Direktive o poplavama 2007/60/EK i dr.

8.4 Dobrobit životinja. Zakonodavstvo EU uređuje **oblast dobrobiti životinja** Direktivom 2010/63/EU o dobrobiti oglednih životinja, koja je deo oblasti koja uređuje hemikalije u okviru Pregovaračkog poglavlja 27 – Životna sredina i klimatske promene, kao i Direktivom Saveta (EZ) broj 98/58 od 20. jula 1998. godine o zaštiti životinja koje se drže u proizvodne svrhe i Odlukom Komisije (EZ) broj 2006/778 od 14. novembra 2006. godine o minimalnim zahtevima za prikupljanje informacija tokom inspekcija proizvodnih objekata u kojima su držane određene životinje u proizvodne svrhe, koje su obuhvaćene Pregovaračkim poglavljem 12 - Bezbednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika.

Važeći zakonodavni okvir u Republici Srbiji još uvek ne odgovara u potpunosti očekivanjima građana Srbije i potrošačima iz EU. **U periodu 2018 – 2020. nije bilo napretka u ovoj oblasti.** Potpuna usklađenost sa *EU acquis* je planirana donošenjem *Zakon o izmenama i dopunama Zakona o dobrobiti životinja* u III kvartalu 2018. godine i *Pravilnika o zaštiti životinja koje se drže u proizvodne svrhe* u IV kvartalu 2019. čime se postiže potpuna usklađenost sa Direktivom Saveta (EZ) broj 98/58. Navedeni zakon i podzakonski akt nisu doneti.

Izmenama i dopunama Zakona o dobrobiti životinja, planirano je i potpuno prenošenje Direktive 2010/63/EZ u nacionalno zakonodavstvo, stvaranjem pravnog osnova za usvajanje novog Pravilnika o dobrobiti oglednih životinja u 2021. godini.

Novi Zakon o bezbednosti hrane i Zakon o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se sprovode radi provere primene zakona o bezbednosti hrane i hrane za životinje, pravila o zdravlju životinja i dobrobiti, zaštiti zdravlja bilja i sredstvima za zaštitu bilja (planirani za II Kvartal 2020) trebalo bi da bliže regulišu ovu oblast u skladu sa EU standardima, i sveobuhvatnog pristupa u oblasti zdravlja i dobrobiti životinja, u kontekstu bezbednosti hrane. Za više detalja, videti deo 7.

9. Cirkularna ekonomija

Evropska unija je donela niz dokumenata koji zemljama članicama daju smernice za tranziciju sa linearne na cirkularnu ekonomiju. Poslednji u nizu su Zeleni sporazum²¹ i Akcioni plan za cirkularnu ekonomiju²². Novi akcioni plan za cirkularnu ekonomiju „Za čistiju i konkurentniju Evropu“ naglašava da EU ne može sama da ispuni ambiciju Evropskog zelenog sporazuma za klimatski neutralnu, resursno efikasnu i cirkularnu ekonomiju. Akcioni plan potvrđuje da će EU nastaviti svoj put ka cirkularnoj ekonomiji na globalnom nivou i da će koristiti svoj uticaj, stručnost i finansijske resurse za sprovođenje Agende 2030 za održivi razvoj i ciljeve održivog razvoja u Evropskoj uniji i globalno.

Ministarstvo zaštite životne sredine je uz podršku UNDP projekta „Platforma cirkularne ekonomije za održivi razvoj u Srbiji“, izradilo dokument pod nazivom „Mapa puta za cirkularnu ekonomiju“. Cilj Mape puta je se pokrene dijalog između donosioca odluka i predstavnika industrije, akademskog sektora i civilnog društva, u cilju podsticanja industrije na inovacije, povećanja tržišnih mogućnosti proizvodnje kroz cirkularne poslovne modele, kreiranja novih radnih mesta i unapređenja poslovanja, a uz očuvanje životne sredine.

U skladu sa *Uredbom o metodologiji upravljanja javnim politikama, analizi efekata javnih politika i propisa i sadržaju pojedinačnih dokumenata javnih politika* („Sl. glasnik RS“, broj 8/19), tokom 2019. godine u okviru Projekta „Pravna podrška pregovorima (PLAC III)“ sprovedena je *ex ante* analiza za uvođenje cirkularne ekonomije u Srbiji. Analiza treba da posluži kao priprema za izradu dokumenta javne politike (strateškog dokumenta) koji će omogućiti potpuni razvoj cirkularne ekonomije u Srbiji.

Oblast cirkularne ekonomije, s obzirom da još uvek nije sadržana u aktima sekundarne legislative EU, nije obuhvaćena Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA).

Pravilnikom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu zaštite životne sredine iz 2017. godine, uspostavljena je nova organizaciona jedinica - Grupa za kružnu i zelenu ekonomiju. U Grupi za kružnu i zelenu ekonomiju obavljaju se poslovi koji se odnose na: saradnju sa organizacionim jedinicama unutar Ministarstva kao i sa predstavnicima organa državne uprave i lokalne samouprave i svim drugim zainteresovanim stranama u funkciji ostvarivanja ciljeva zelene i kružne ekonomije i uvođenja zelene i kružne ekonomije u politike privrednog razvoja i ostale sektorske politike.

---

²¹ SAOPŠTENJE KOMISIJE EVROPSKOM PARLAMENTU, EVROPSKOM SAVETU, SAVETU, EVROPSKOM EKONOMSKO-SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA Evropski zeleni dogovor COM 2019/640

²² SAOPŠTENJE KOMISIJE EVROPSKOM PARLAMENTU, SAVETU, EVROPSKOM EKONOMSKO-SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA Novi akcioni plan kružne ekonomije za čistiju i konkurentniju Evropu COM 2020/98

Program za cirkularnu ekonomiju sa akcionim planom ("ERP"), kojim se uređuje strateški okvir za oblast cirkularne ekonomije i definišu mere i aktivnosti koje će se sprovoditi, u naredne tri godine, u cilju uvođenja koncepta cirkularne ekonomije u Republici Srbiji, iako nije naveden u NPAA, planiran je Programom rada Vlade za decembar 2021.

10. Energetika

10.1. Obnovljivi izvori energije. Direktiva 2009/28/EZ o obnovljivim izvorima energije²³ delimično je transponovana u nacionalno zakonodavstvo kroz sledeće akte: Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti („Službeni glasnik Republike Srbije“ 36/09), Pravilnik o tehničkim i drugim zahtevima za tečna goriva naftnog porekla („Službeni glasnik RS“, broj 111/15, 106/16, 60/17 i 117/17), Zakon o energetici („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 145/14), Nacionalni akcioni plan za korišćenje obnovljivih izvora energije („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 53/13). Uz izuzetak Pravilnik o izračunavanju udela obnovljivih izvora energije (usvojen u I kvartalu 2020), u ovoj oblasti nije bilo napretka u zakonodavnim aktivnostima.

10.2 Energetska efikasnost. Nacionalno zakonodavstvo nije u potpunosti usklađeno sa odredbama Direktive 2012/27/EU o energetske efikasnosti²⁴. Planirane su dve izmene Zakona o efikasnom korišćenju energije, jedna u I kvartalu 2018. godine kojom će se izvršiti izmene neophodne za kvalitetnu primenu postojećih normi i druga u II kvartalu 2019. godine kojom će se transponovati EED. Navedene izmene zakona nisu usvojene. Uz podršku projekta srpsko-nemačke saradnje koji realizuje GIZ - „Savetodavne usluge u oblasti energetske efikasnosti u zgradarstvu“ sprovedene su određene aktivnosti koje će doprineti izradi strategije renoviranja zgrada u Republici Srbiji iz člana 4. Direktive o energetske efikasnosti. Planirano je da se odredbe ove uredbe razmatraju i delimično ugrade u Zakon o klimatskim promenama čije je donošenje bilo planirano za II kvartal 2018. godine, i podzakonska akta koja proističu iz ovog zakona, međutim, ovaj propis nije usvojen do trenutka izrade ovog izveštaja.

10.3 Energetska klasifikacija i označavanje. Nacionalne zakonodavne aktivnosti u ovoj oblasti usmerene su na dalje usklađivanje nacionalnih propisa sa EU Direktivom za energetske označavanje proizvoda i Direktivom o ekodizajnu. NPAA predviđa usvajanje niza propisa, uključujući Uredbu o postupku utvrđivanja usklađenosti proizvoda sa zahtevima eko-dizajna, načinu označavanja proizvoda, sadržini deklaracije o usaglašenosti i drugim uslovima kojima se obezbeđuje primena zahteva eko-dizajna proizvoda, niza pravilnika kojim se bliže uređuju kriterijumi za dodelu eko-znaka za pojedinačne tipove proizvoda, međutim u periodu monitoringa nije bilo realizovanih zakonodavnih aktivnosti.

10.4. Energetska efikasnost u zgradarstvu. Direktiva 2010/31/EU o energetske efikasnosti zgrada²⁵ nije transponovana u zakonodavstvo Republike Srbije. Zakon o izmenama Zakona o planiranju i izgradnji, planiran za IV kvartal 2018. godine je usvojen, međutim, Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o

²³ Direktiva 2009/28/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 23. aprila 2009. o promociji upotrebe energije iz obnovljivih izvora i o izmeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ

²⁴ Direktiva 2012/27/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 25. oktobra 2012. o energetske efikasnosti, izmeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju van snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ

²⁵ Direktiva 2010/31/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 19. maja 2010. o energetske efikasnosti zgrada

energetskoj efikasnosti zgrada i Pravilnik o izmenama i dopunama pravilnika o uslovima, sadržini i načinu izdavanja sertifikata o energetskim svojstvima zgrada, planirani za IV kvartal 2018. nisu doneti.

11. Zastita prirode

U periodu 2018 – 2020. nema napretka u oblasti zaštite prirode, osim donošenja zakona kojim se potvrđuje međunarodni ugovor – Protokol iz Nagoje Konvencije o biološkoj raznovrsnosti UN.

Narodna skupština Republike Srbije donela je, u septembru 2018. godine *Zakon o potvrđivanju Protokola iz Nagoje o pristupu genetičkim resursima i pravednoj i jednakoj raspodeli koristi koje proističu iz njihovog korišćenja uz Konvenciju o biološkoj raznovrsnosti*, („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 12/2018). Donošenjem ovog zakona stvoreni su uslovi za definisanje novih zakonskih rešenja za potpunu implementaciju Uredbe (EU) 511/2014 o merama usklađenosti za korisnike iz Protokola iz Nagoje o pristupu genetičkim resursima i pravednoj i jednakoj raspodeli koristi koje proističu iz njihovog korišćenja u Uniji i Implementacione uredbe Komisije (ES) 2015/1866 od 13. oktobra 2015. koja propisuje detaljna pravila za sprovođenje Uredbe (EU) br 511/2014, koje je kao obaveze sadržane u Pregovaračkom poglavlju 27, Republika Srbija dužna da implementira.

Uvidom u izveštaje o napretku Republike Srbije u u domenu aproksimacije nacionalnog zakonodavstva, u sklopu procesa pristupanja EU za posmatrani period, može se zaključiti da je oblast zaštite prirode umereno usklađena sa EU *acquis*. Direktiva o staništima je gotovo potpuno transponovana u nacionalno zakonodavstvo donošenjem Zakona o zaštiti prirode 2009. godine i njegovih izmena i dopuna 2014. Oblast zaštite prirode u procesu evropskih integracija predstavlja jedinu oblast za koju se ne predviđaju derogacije niti prelazni periodi za potpunu implementaciju i, u skladu sa tim, zakonodavne aktivnosti i njihova potpuna implementacija se planiraju u odnosu na referentnu godinu pristupanja koja je određena nacionalnim planskim dokumentima.

Međutim, Evropska komisija ukazuje da Srbija još uvek nije rešila pravne praznine u procesu prenošenja u nacionalno pravo koje omogućavaju lov ptica koje nisu lovne, naročito jastreba (*Accipiter gentilis*) i grlice (*Streptopelia turtur*), kao i da u nacionalno zakonodavstvo još uvek u potpunosti nisu ugrađeni standardi EU o zabranjenim načinima hvatanja i ubijanja divljih životinja, uključujući i propise o lovu.

11.1-11.3 Staništa & zaštićene vrste. Direktiva o staništima²⁶ je gotovo u potpunosti prenetu u nacionalno zakonodavstvo, osim člana 6. kojim je propisana obaveza sprovođenja ocene prihvatljivosti, člana 8 koji se odnosi na finansiranje i članova koji se odnose na izveštavanje. Usvajanje *Uredbe o oceni prihvatljivosti* je obaveza koja proističe iz Zakona o zaštiti prirode koji je usvojen 2009. godine, gde je prelaznim odredbama zakona propisano da se sva podzakonska akta, na osnovu ovog zakona, donose u roku od jedne godine. Rok za usvajanje ove uredbe je više puta menjan (rok je propisan u sve tri revizije NPAA) a poslednji je bio određen za IV kvartal 2018. godine. Uredba još uvek nije usvojena. Prenosenje ostalih odredbi Direktive o staništima, sa ciljem potpunog usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva, je planirano novim Zakonom o

---

²⁶ Direktiva o staništima 92/43/EEZ, izmenjena Direktivom 97/62/EZ, 2006/105/EZ i Uredbom (EZ) 1882/2003

zaštiti prirode u I kvartalu 2020, kao i izmenama i dopunama Zakona o proceni uticaja na životnu sredinu i Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu.

Potpuna transpozicija **Direktive o pticama**²⁷ planirana je donošenjem Zakona o zaštiti prirode u I kvartalu 2020. Međutim, iako Evropska komisija ukazuje na propuste u nacionalnom zakonodavstvu u propisima koji se odnose na lov, NPAA nije predvideo usaglašavanje Zakona o divljači i lovstvu sa Direktivom o staništima i Direktivom o pticama.

11.2 Okvirna direktiva o morskoj strategiji. Prenošenje u nacionalno zakonodavstvo **Okvirne direktive o morskoj strategiji**²⁸ je Zakon o vodama („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 30/10, 93/12 i 101/16) koji u članu 7. definiše nadležni organ i Zakon o ratifikaciji Konvencije o saradnji za zaštitu i održivo korišćenje reke Dunav („Službeni list SRJ - Međunarodni sporazumi“, broj 2/2003) koji članom 6. stav 2. obezbeđuje osnovu za regionalnu saradnju. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - Republička direkcija za vode je nadležni organ za prenošenje a Republika Srbija, kao kontinentalna zemlja, isključena je iz obaveze izdavanja dozvola, nadzora, kontrole i izvršenja i izveštavanja u okviru Okvirne direktive o morskoj strategiji.

Potpuno usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva je planirano novim Zakona o vodama u IV kvartalu 2019.

11.4. Zaštićena područja. Odredbe EU *acquis* koje se odnose na **zaštićene vrste i zaštićena područja** obuhvaćene su postupkom potpunog prenošenja u nacionalno zakonodavstvo Direktive o staništima i Direktive o pticama, naročito uspostavljanjem nacionalnog dela Evropske ekološke mreže Natura 2000 odn. određivanjem područja posebne zaštite za očuvanje staništa određenih vrsta ptica (Direktiva o pticama) i posebnih područja za očuvanje staništa i vrsta od interesa za Zajednicu u Srbiji (Direktiva o staništima).

---

²⁷ Direktiva 2009/147/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 30. novembra 2009. godine o očuvanju divljih ptica: (kodifikovana verzija Direktive 79/406/EEZ i njenih izmena)

²⁸ Direktiva 2008/56/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 17. juna 2008. godine o uspostavljanju okvira za delovanje zajednice u oblasti pomorske politike životne sredine (Okvirna direktiva o morskoj strategiji)

Aneks : Pregled planiranih propisa čije usvajanje je predviđeno u periodu 2018-2020.godine i status propisa

Komentar na proces planiranja zakonodavnih aktivnosti i korišćenje izvora

Nakon što je u martu 2012. godine, Evropski savet Republici Srbiji dodelio zvaničan status države kandidata za članstvo u EU, Vlada je 28. februara 2013. godine usvojila Nacionalni program za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA), sa planiranim periodom primene 2013 – 2016. godine. NPAA predstavlja detaljan plan zakonodavnih aktivnosti i izgradnje institucija do roka utvrđenog za postizanje potpune unutrašnje spremnosti za pristupanje Republike Srbije Evropskoj uniji u kontekstu procesa usklađivanja zakonodavstva sa pravnim tekovinama EU. U cilju sprovođenja što uspešnijih pregovora o pristupanju, ovim dokumentom je Republika Srbija odredila ciljni datum kada će prema vlastitoj proceni postići unutrašnju spremnost za prenošenje najvećeg dela pravnih tekovina Evropske unije i njihovo sprovođenje i primenu. Polazeći od činjenice da se pravne tekovine Evropske unije konstantno razvijaju, planirano je da će NPAA, kroz redovne godišnje revizije, biti prilagođavan promenama u okviru procesa razvoja prava Evropske unije. Drugi revidirani Nacionalni program za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA), usvojen 17. novembra 2016. godine a treći, koji je sada u primeni, usvojen je 1. marta 2018. godine.

U odnosu na dokument iz 2016. godine, treći, najnoviji revidirani Nacionalni program za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA) je predvideo gotovo 50% veći broj nacionalnih propisa koje je potrebno doneti.

Naredna revizija NPAA predviđena je u 2021.godini.

Uporedni prikaz planiranih zakonodavnih aktivnosti NPAA 2016 i NPAA 2018, poglavlje 27 (životna sredina)

Životna sredina i klimatske promene	NPAA 2016	NPAA 2018
Horizontalno zakonodavstvo	8	18
Klimatske promene i kvalitet vazduha	5	21
Zaštita od buke	2	4
Upravljanje otpadom	16	22
Civilna zaštita	0	1
Zaštita i upravljanje vodama	12	9
Zaštita prirode	7	6
Hemikalije	13	28
Kontrola industrijskog zagađenja i upravljanje rizikom	4	18
UKUPNO	67	127

Napomena: statistički i uporedni prikazi dati u tabeli, odnosno grafiku, primenjivi su samo na Poglavlje 27, koje je predmet analize ovog dokumenta. Oblasti koje su analizirane po ToR-u za ovaj Izveštaj, a koje pripadaju Poglavljima 1 (bezbednost hrane), odnosno 15 (energetika) su sadržane u nastavku, prateći sistematiku korišćenu za izradu izveštaja.

Tabela data u nastavku je prateći dokument kojim se specificira planiranih, realizovanih i nerealizovanih zakonodavnih aktivnosti po sledećim oblastima:

1. Kvalitet i upravljanje vodama
2. Klimatske promene
3. Horizontalno zakonodavstvo
4. Kvalitet vazduha
5. Upravljanje otpadom
6. Zastita od buke
7. Upravljanje hemikalijama
8. Civilna zaštita i dobrobit životinja
9. Cirkularna ekonomija
10. Energetika
11. Zastita prirode

1. KVALITET VODA					
Naziv propisa	Predviđeni rok	Status propisa	Poglavlje	Nadležnost	Tematska oblast
Zakon o vodama	2019/IV	Nije usvojen		MPŠV	Upravljanje rečnim basenima, Upravljanje podzemnim i površinskim vodama, zagađenje voda kvalitet vode za piće
Pravilnik o tehničkim specifikacijama za hemijske analize i analize potrebne za monitoring voda	2020/IV	Nije usvojen	27	MZŽS & MPŠV	Upravljanje podzemnim i površinskim vodama, zagađenje voda
Uredba o graničnim vrednostima emisije zagađujućih materija u vode i rokova za njihovo dostizanje	2020/IV	Nije usvojen	27	MZŽS & MPŠV	Upravljanje podzemnim i površinskim vodama, zagađenje voda
Uredba o graničnim vrednostima zagađujućih materija u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje	2020/IV	Nije usvojen	27	MZŽS & MPŠV	Upravljanje podzemnim i površinskim vodama, zagađenje voda
Uredba o graničnim vrednostima prioriternih i prioriternih hazardnih supstanci koje zagađuju površinske vode i rokovima za njihovo dostizanje	2020/IV	Nije usvojen	27	MZŽS & MPŠV	Upravljanje podzemnim i površinskim vodama, zagađenje voda
Uredba o utvrđivanju kriterijuma za određivanje referentne cene vode	2020/IV	Nije usvojen	27	MPŠV	Upravljanje rečnim basenima, Upravljanje podzemnim i površinskim vodama,
Uredba o utvrđivanju metodologije za obračun cene vodnih usluga	2020/IV	Nije usvojen	27	MPŠV	Upravljanje rečnim basenima, Upravljanje podzemnim i površinskim vodama,
Pravilnik o parametrima ekološkog i hemijskog statusa površinskih voda i parametrima kvantitativnog i hemijskog statusa podzemnih voda	2020/IV	Nije usvojen	27	MZŽS & MPŠV	Upravljanje rečnim basenima, Upravljanje podzemnim i površinskim vodama, zagađenje voda
Pravilnik o utvrđivanju vodnih tela površinskih i podzemnih voda	2020/IV	Nije usvojen	27	MPŠV	Upravljanje rečnim basenima, Upravljanje podzemnim i površinskim vodama,

2. KLIMATSKE PROMENE

Naziv propisa	Predviđeni rok	Status propisa	Poglavlje	Nadležnost	Tematska oblast
Zakon o klimatskim promenama	2018/II	Nije usvojen	MZŽS	27	Impl.konvencija I sporazuma, GHG emisije,
Pravilnik o monitoringu i izveštavanju o emisijama gasova sa efektom staklene bašte	2018/IV	Nije usvojen	MZŽS	27	Impl.konvencija i sporazuma, GHG emisije,
Uredba o nacionalnom sistemu za izradu Inventara gasova sa efektom staklene bašte i o sistemu za izveštavanje o politikama, merama i projekcijama	2018/IV	Nije usvojen	MZŽS	27	Impl.konvencija i sporazuma, GHG emisije,
Uredba o godišnjim ograničenjima emisija gasova sa efektom staklene bašte	2018/IV	Nije usvojen	MZŽS	27	Impl.konvencija isporazuma, GHG emisije,
Uredba kojom se utvrđuju institucije odgovorne za pripremu i sprovođenje sektorskih planova i programa adaptacije na izmenjene klimatske uslove	2018/IV	Nije usvojen	MZŽS	27	Impl.konvencija I sporazuma, GHG emisije,
Uredba u institucijama uključenim u nacionalni savet za klimatske promene, način rada i nadležnost	2018/IV	Nije usvojen	MZŽS	27	Impl.konvencija i sporazuma, GHG emisije,
Pravilnik o o uslovima koje moraju da ispune verifikatori, proceduri, kriterijumima verifikacije i sadržini izveštaja o verifikaciji	2018/IV	Nije usvojen	MZŽS	27	Impl.konvencija i sporazuma, GHG emisije,
Pravilnik o izveštavanju o emisijama gasova sa efektom staklene bašte	2018/IV	Nije usvojen	MZŽS	27	Impl.konvencija I sporazuma, GHG emisije,
Pravilnik o oznaci, uputstvu i podacima koji trebaju biti uključeni u promotivni materijal za označavanje emisija ugljen-dioksida	2018/IV	Nije usvojen	MZŽS		Impl.konvencija i sporazuma, GHG emisije,
Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o postupanju sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač, kao i o uslovima za izdavanje dozvola za uvoz i izvoz tih supstanci	2020/II	Nije usvojen	MZŽS	27	Impl.konvencija i sporazuma, supstance oštećuju ozonski omotač
Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o postupanju sa fluorovanim gasovima sa	2020/II	Nije usvojen	MZŽS	27	Impl.konvencija i sporazuma, f-gasovi

efektom staklene bašte, kao i o uslovima za izdavanje dozvola za uvoz i izvoz tih gasova					
Pravilnik o uspostavljanju standarda emisionih vrednosti za nova putnička i laka privredna vozila u cilju smanjenja emisije CO2	2020/IV	Nije usvojen	ABS	27	Emisije iz vozila
3.HORIZONTALNO ZAKONODAVSTVO					
Naziv propisa	Predviđeni rok	Status propisa	Poglavlje	Nadležnost	Tematska oblast
Zakon o potvrđivanju Multilateralnog sporazuma zemalja Jugoistočne Evrope o sprovođenju Konvencije o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu	2018/I	Usvojen ("Sl. glasnik RS - Međunarodni ugovori", br. 12/2018)	27	MZŽS	SEA
Zakon o izmenama i dopunama Zakona o proceni uticaja na životnu sredinu	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	EIA
Uredba koja utvrđuje listu (1) projekata za koje je obavezna procena uticaja, i listu (2) projekata za koje se procena uticaja može zahtevati	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	EIA
Pravilnik o načinu vođenja javne knjige o donetim odlukama o proceni uticaja na životnu sredinu	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	EIA
Pravilnik o postupku javnog uvida, prezentaciji i javnoj raspravi o studiji	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	EIA
Pravilnik o sadržini zahteva o potrebi procene uticaja i sadržini zahteva za određivanje obima i sadržaja studije o proceni uticaja na životnu sredinu	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	EIA
Pravilnik o sadržini studije o proceni uticaja na životnu sredinu i sadržini, izgledu i načinu vođenja javne knjige o sprovedenim postupcima i donetim odlukama o proceni uticaja na životnu sredinu	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	EIA

Pravilnik o radu tehničke komisije za ocenu studije	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	EIA
Zakon o izmenama i dopunama Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	SEA
Pravilnik o učešću javnosti, prezentaciji i javnoj raspravi za izveštaj o strateškoj proceni	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	SEA
Pravilnik o proceduri rada tehničke komisije za ocenu izveštaja o strateškoj proceni	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	SEA
Zakon o odgovornosti za štetu prema životnoj sredini	2019/II	Nije usvojen	27	MZŽS	Odgovorost za štetu u životnoj sredini
Podzakonski akt za metapodatke	2018/III	Nije usvojen	27	RGZ	INSPIRE
Podzakonski akt za interoperabilnost	2019/IV	Nije usvojen	27	RGZ	INSPIRE
Podzakonski akt za mrežne servise	2019/IV	Nije usvojen	27	RGZ	INSPIRE
Podzakonski akt za pristup skupovima i servisima geopodataka, uključujući javni pristup i razmenu podataka između organa javne vlasti	2019/IV	Nije usvojen	27	RGZ	INSPIRE
4. KVALITET VAZDUHA					
Naziv propisa	Predviđeni rok	Status propisa	Poglavlje	Nadležnost	Tematska oblast
Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o monitoringu kvaliteta derivata nafte i biogoriva	2018/II	Usvojen ("Sl. Glasnik RS". Br. 102/18)	27	MRE	Kvalitet goriva
Pravilnik o tehničkim i drugim zahtevima za biogoriva i biotečnosti	2018/IV	Usvojen ("Sl. Glasnik RS." Br. 73/19)	27	MRE	Kvalitet goriva
Pravilnik o sadržini i načinu sprovođenja godišnjeg programa monitoringa kvaliteta derivata nafte i biogoriva	godišnje	Usvojen ("Sl. Glasnik RS". Br. 28/20)	27	MRE	Kvalitet goriva
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o tehničkim i drugim zahtevima za tečna goriva naftnog porekla	2018/II	Nije usvojen	27	MZŽS	Kvalitet goriva
Zakon o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti vazduha	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Kvalitet vazduha-ambijentalni vazduh-granične vrednosti emisija

Uredba o aktivnostima i gasovima koji se emituju prilikom obavljanja tih aktivnosti, a za koje je potrebno pribaviti dozvolu za emisiju gasova	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Ambijentalni vazduh-granične vrednosti emisija
Pravilnik o izmenama i dopunama pravilnika o sadržaju planova kvaliteta vazduha	2019/II	Nije usvojen	27	MZŽS	Ambijentalni vazduh-emisije iz izvora zagađivanja
Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Ambijentalni vazduh-emisije iz izvora zagađivanja
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o tehničkim merama i zahtevima koji se odnose na dozvoljene emisione faktore za isparljiva organska jedinjenja koja potiču iz procesa skladištenja i transporta benzina	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	VOC
5. UPRAVLJANJE OTPADOM					
Naziv propisa	Predviđeni rok	Status propisa	Poglavlje	Nadležnost	Tematska oblast
Pravilnik o obrascu zahteva za izdavanje dozvola za tretman otpada (skladištenje, ponovno korišćenje i odlaganje otpada)	2018/I	Usvojen ("Sl. Glasnik RS". Br. 38/18)	27	MZŽS	Okvirna direktiva o upravljanju otpada-inertni otpad-upravljanje otpadom
Pravilnik o listi mera prevencije stvaranja otpada	2018/III	Usvojen ("Sl. glasnik RS", br. 7/2019)	27	MZŽS	
Pravilnik o izgledu i sadržini dozvole, vrsti i visini finansijske garancije ili drugog instrumenta za pokriće troškova upravljanja otpadom	2018/I	Nije usvojen	27	MZŽS	Okvirna direktiva o upravljanju otpada
Pravilnik o kriterijumima za određivanje nusproizvoda	2018/II	Nije usvojen	27	MZŽS	
Pravilnik o obrascu izveštaja o nusproizvodima, načinu i rokovima za njegovo dostavljanje	2018/II	Nije usvojen	27	MZŽS	
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o postupanju sa uređajuma i otpadom koji sadrži PCB sa Uputstvom za sakupljanje i odlaganje uređaja koji sadrže	2018/II	Nije usvojen	27	MZŽS	Inertni otpad-opasni otpad-upravljanje otpadom

PCB manje od 5 dm ³ koji su sastavni delovi drugih uređaja					
Pravilnik o tehničkim zahtevima za pojedine vrste otpada koji su u skladu sa propisima evropske unije, prestaju da budu otpad, kao što su papir, staklo, guma, tekstil, agregat i metal kao i postupak ocenjivanja usaglašenosti, zatim tehničkim zahtevima za pojedine vrste otpada koje nisu obuhvaćene prvom stavkom ovog stava, kao i postupak ocenjivanja usaglašenosti i drugim posebnim kriterijumima za određivanje prestanka statusa otpada	2018/II	Nije usvojen			Inertni otpad-upravljanje otpadom
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada sa listom srpskih standarda koji sadrže tehničke zahteve za kategorije i komponente otpada	2018/III	Nije usvojen	27	MZŽS	Inertni otpad-opasni otpad-upravljanje otpadom
Zakon o izmenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom	2019/I	Nije usvojen	27	MZŽS	Okvirna direktiva o upravljanju otpada-inertni otpad-specifični tokovi otpada-upravljanje otpadom
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o upravljanju otpadom koji sadrži azbest	2019/II	Nije usvojen	27	MZŽS	Specifični tokovi otpada-opasan otpad
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o upravljanju otpadnim uljima	2019/II	Nije usvojen	27	MZŽS	Specifični tokovi otpada-opasan otpad
Pravilnik o sadržini, načinu vođenja i izgledu registra izdatih dozvola za upravljanje otpadom i registru izdatih potvrda o izuzimanju od obaveze pribavljanja dozvole i registru posrednika u upravljanju otpadom i trgovaca otpadom	2019/III	Nije usvojen	27	MZŽS	Okvirna direktiva o upravljanju otpada-inertni otpad - upravljanje otpadom

Pravilnik o izmenama Pravilnika o načinu i postupku upravljanja otpadom od titan dioksida, merama nadzora i monitoringa životne sredine na lokaciji	2019/III	Nije usvojen	27	MZŽS	Specifični tokovi otpada - opasan otpad-upravljanje otpadom
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o otpadnim baterijama i akumulatorima	2019/III	Nije usvojen	27	MZŽS	Specifični tokovi otpada - opasan otpad-upravljanje otpadom
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o otpadnim vozilima	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Specifični tokovi otpada - upravljanje otpadom
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o upravljanju otpadnim gumama	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Specifični tokovi otpada - upravljanje otpadom
Pravilnik o izmenama Pravilnika o listi električnih i elektronskih proizvoda	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Specifični tokovi otpada - upravljanje otpadom
Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o odlaganju otpada na deponije	2019/III	Nije usvojen	27	MZŽS	Intertni otpad-Upravljanje otpadom
Uredba o utvrđivanju plana smanjenja ambalažnog otpada za period 2020-2024	2019/III	Nije usvojen	27	MZŽS	Intertni otpad-Upravljanje otpadom
Zakon o izmenama i dopunama Zakona o ambalaži ambalažnom otpadu	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Intertni otpad-Upravljanje otpadom
6. ZAŠTITA OD BUKE					
Naziv propisa	Predviđeni rok	Status propisa	Poglavlje	Nadležnost	Tematska oblast
Zakon o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Zaštita od buke
Pravilnik o metodologiji izrade akcionih planova	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Zaštita od buke
Pravilnik o sadržini i metodama izrade strateških karata buke i načinu njihovog prikazivanja javnosti javnosti	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Zaštita od buke
Uredba o indikatorima buke, graničnim vrednostima, metodama za ocenjivanje indikatora buke, uznemiravanja i štetnih efekata buke u životnoj sredini	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Zaštita od buke
7. HEMIKALIJE					
Naziv propisa	Predviđeni rok	Status propisa	Poglavlje	Nadležnost	Tematska oblast

Liste izmena i dopuna Listi aktivnih supstanci u biocidnom proizvodu	2018/IV	Usvojen ("Sl. glasnik RS", br. 7/2019)	27	MZŽS	Biocidni proizvodi
Lista o dopunama Liste supstanci koje izazivaju zabrinutost	2018/II	Usvojen ("Sl. glasnik RS", br. 22/2018)	27	MZŽS	REACH
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom klasifikacije i obeležavanja hemikalija UN	2018/IV	Usvojen ("Sl. glasnik RS", br. 21/2019)	27	MZŽS	Uvoz I izvoz hemikalija
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o Spisku klasifikovanih supstanci	2018/IV 2019/IV	Usvojen ("Sl. glasnik RS", br. 52/2017 I 22/20)	27	MZŽS	REACH
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o ograničenjima i zabranama proizvodnje, stavljanja u promet i korišćenja hemikalija	2018/I 2019/IV	Usvojen ("Sl. glasnik RS", br. 36/18 I 9/20))	27	MZŽS	REACH
Zakon o izmenama i dopunama zakona o sredstvima za ishranu bilja i oplemenjivača zemljišta	2018/I	Usvojen ("Sl. glasnik RS", br. 17/2019)	1	MPŠV	Zaštita bilja
Izmenе i dopune Zakona o bezbednosti hrane	2018/II	Usvojen ("Sl. glasnik RS", br. 17/2019)	1	MPŠV-MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o nutritivnim i zdravstvenim izjavama koje se navode na deklaraciji hrane	2018/IV	Usvojen ("Sl. glasnik RS", br. 51/2018 i 103/2018)	1	MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o izmenama i dopunama pravilnika o deklarisanju,označavanju i reklamiranju hrane	2018/IV	Usvojen ("Sl. glasnik RS", 16/2018, 17/2020 i 118/2020)	1	MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o utvrđivanju pravila za navođenje zemlje porekla ili mesta porekla za sveže, rashlađeno i smrznuto svinj-sko, ovčije i kozije meso, kao i za meso živine	2018/IV	Usvojen ("Sl. Glasnik RS" br. 16/2018)	1	MPŠV	Bezbednost hrane
Pravilnik o prehrambenim aditivima	2018/I	Usvojen ("Sl. Glasnik RS" br. 53/2018)	1	MZ	Bezbednost hrane

Pravilnik o prehrabnim enzimima	2018/I	Usvojen ("Sl. Glasnik RS" br. 51/2018)	1	MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o aromama koje se koriste u proizvodnji hrane	2018/I	Usvojen ("Sl. Glasnik RS" br. 52/2018)	1	MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o pomoćnim sredstvima u proizvodnji hrane i sastojaka hrane	2018/I	Usvojen ("Sl. Glasnik RS" br. 53/2018)	1	MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o materijalima i predmetima u kontaktu sa hranom uključujući i proizvode namenjene odojčadi i deci za olakšavanje hranjenja i sisanja, umirivanja i spavanja i ambalažu za pakovanje hrane i predmeta opšte upotrebe	2018/III	Usvojen	1	MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskih proizvoda (suplementima)	2018/III	Usvojen ("Sl. Glasnik RS" br. 103/2018)	1	MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o novoj hrani	2018/III	Usvojen ("Sl. Glasnik RS" br. 88/2018)	1	MZ	Bezbednost hrane
Zakon o biocidnim proizvodima	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Biocidni proizvodi
Liste izmena i dopuna Listi aktivnih supstanci u biocidnom proizvodu	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Biocidni proizvodi
Lista o dopunama Liste supstanci koje izazivaju zabrinutost	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	REACH
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o izvozu i uvozu određenih opasnih hemikalija	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Uvoz i izvoz hemikalija
Lista o dopunama Liste supstanci koje izazivaju zabrinutost	2020/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	REACH
Liste izmena i dopuna Listi aktivnih supstanci u biocidnom proizvodu	2020/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Biocidni proizvodi
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o ograničenjima i zabranama proizvodnje, stavljanja u promet i korišćenja hemikalija	2020/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	REACH
Zakon o bezbednosti hrane	2020/II	Nije usvojen	1	MPŠV-MZ	Bezbednost hrane
Zakon o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se sprovode radi provere primene zakona o	2020/II		1	MPŠV	Bezbednost hrane

bezbednosti hrane i hrane za životinje, pravila o zdravlju životinja i dobrobiti, zaštiti zdravlja bilja i sredstvima za zaštitu bilja					
Pravilnik o prehranbenim aditivima	2019/II	Nije usvojen	1	MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o prehranbenim enzimima	2019/II	Nije usvojen	1	MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o aromama koje se koriste u proizvodnji hrane	2019/II	Nije usvojen	1	MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o pomoćnim sredstvima u proizvodnji hrane i sastojaka hrane	2019/II	Nije usvojen	1	MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti dodataka ishani (suplementima)	2019/III		1	MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o brzo smrznutoj hrani			1	MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o uslovima pod kojima se hrana sme podvrgavati jonizujućem zračenju, listi hrane i sastojaka hrane koja može biti podvrgnuta jonizujućem zračenju i najvećim odobrenim dozama zračenja		Nije usvojen	1	MZ	Bezbednost hrane
Pravilnik o uslovima za odobravanje objekata za tretman hrane jonizujućim zračenjem evidenciji o izvršenim tretmanima hrane, vrstama izvora jonizujućeg zračenja i načinu izračunavanja ukupne prosečne apsorbovane doze		Nije usvojen	1	MZ	Bezbednost hrane
8. CIVILNA ZAŠTITA I DOBROBIT ŽIVOTINJA					
Naziv propisa	Predviđeni rok	Status propisa	Poglavlje	Nadležnost	Tematska oblast
Pravilnik o izmenama Pravilnika o listi opasnih materija i njihovim količinama i kriterijumima za određivanje vrste dokumenta koje izrađuje operater seveso postrojenja, odnosno kompleksa	2018/I	Usvojen ("Sl. Glasnik RS" br. 50/2018)	27	MZŽS	SEVESO
Zakon o potvrđivanju amandmana na Aneks i Konvencije o prekograničnim efektima industrijskih udesa	2018/II	Nije usvojen	27	MZŽS	SEVESO

Zakon o kontroli opasnosti od velikog udesa koji uključuje opasne supstance	2019/I	Nije usvojen	27	MZŽS	SEVESO
Pravilnik o listi opasnih materija	2019/III				
Pravilnik o sadržini, formi i načinu dostavljanja obavještenja	2019/III	Nije usvojen	27	MZŽS	SEVESO
Pravilnik o sadržini Izveštaja o bezbednosti	2019/III	Nije usvojen	27	MZŽS	SEVESO
Pravilnik o sadržini internog plana zaštite od udesa	2019/III	Nije usvojen	27	MZŽS	SEVESO
Pravilnik o elementima i zahtevima sistema upravljanja bezbednošću	2019/III	Nije usvojen	27	MZŽS	SEVESO
Zakon o izmenama i dopunama Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Kontrola emisija I sprečavanje zagađenja
Uredba o graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz velikih postrojenja za sagorevanje	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Kontrola emisija I sprečavanje zagađenja
Uredba o graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz srednjih postrojenja za sagorevanje	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Kontrola emisija I sprečavanje zagađenja
Uredba o listi industrijskih postrojenja i aktivnosti u kojima se kontroliše emisija isparljivih organskih jedinjenja, o vrednostima emisija isparljivih organskih jedinjenja pri određenoj potrošnji rastvarača i ukupnim dozvoljenim emisijama, kao i šemi za smanjenje	2019/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Kontrola emisija I sprečavanje zagađenja
Pravilnik o sadržini i izgledu integrisane dozvole	2020/II	Nije usvojen	27	MZŽS	Kontrola emisija I sprečavanje zagađenja
Pravilnik o sadržini, izgledu i načinu popunjavanja zahteva za izdavanje integrisane dozvole	2020/II	Nije usvojen	27	MZŽS	Kontrola emisija I sprečavanje zagađenja
Uredba o vrstama aktivnosti i postrojenja za koje se izdaje integrisana dozvola	2020/II	Nije usvojen	27	MZŽS	Kontrola emisija I sprečavanje zagađenja
Zakon o izmenama i dopunama Zakona o dobiti životinja	2018/III	Nije usvojen	27	MZŽS	Dobrobit životinja

Pravilnik o sadržini i obrascu zahteva za izdavanje potvrde o podacima o kojima se vodi službena evidencija u oblasti zaštite životne sredine radi uključivanja u sistem EMAS, dokumentaciji koja se podnosi uz zahtev, sadržini i obrascu potvrde i sadržini, načinu vođenja i izgledu evidencije	2018/I	Nije usvojen	27	MZŽS	EMAS
10. ENERGETIKA					
Naziv propisa	Predviđeni rok	Status propisa	Poglavlje	Nadležnost	Tematska oblast
Pravilnik o izračunavanju udela obnovljivih izvora energije	2018/IV	Usvojen ("Sl. Glasnik RS" br. 37/20)	15	MRE	Obnovljivi izvori energije
Zakon o izmenama i dopunama zakona o efikasnom korišćenju energije	2018/1	Nije usvojen	15	MRE	Energetska efikasnost
Zakon o izmenama i dopunama zakona o efikasnom korišćenju energije	2019/II	Nije usvojen	15	MRE	Energetska efikasnost
Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o energetske efikasnosti	2018/IV	Nije usvojen	15	MRE	Energetska efikasnost
Pravilnik o izmenama i dopunama pravilnika o uslovima, sadržini i načinu izdavanja sertifikata o energetske svojstvima zgrada	2018/IV	Nije usvojen	15	MRE	Energ.efikasnost u zgradarstvu
Uredba o postupku utvrđivanja usklađenosti proizvoda sa zahtevima eko-dizajna, načinu označavanja proizvoda, sadržini deklaracije o usaglašenosti i drugim uslovima kojima se obezbeđuje primena zahteva eko-dizajna proizvoda	2018/II	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
Pravilnik o eko-dizajn zahtevima za "stendbaj" i "ofmoud" potrošnju električne energije električnih i elektronskih kućnih aparata i kancelarijske opreme	2019/I	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
Pravilnik o eko-dizajn zahtevima za grejače vode i rezervoare tople vode	2019/IV	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
Pravilnik o eko-dizajn zahtevima za grejače prostora i kombinovane grejače	2019/II	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje

Pravilnik o eko-dizajn zahtevima za kompjutere i servere	2019/IV	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
Pravilnik o eko-dizajn zahtevima za mašina za sušenje veša sa bubnjem za domaćinstvo	2019/II	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
Pravilnik o eko-dizajn zahtevima za mašine za pranje veša	2018/II	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
Pravilnik o eko-dizajn zahtevima za mašine za pranje sudova	2018/IV	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
Pravilnik o eko-dizajn zahtevima za pećnice, ploče za kuvanje i nape za domaćinstvo	2019/II	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
Pravilnik o eko-dizajn zahtevima za rashladne uređaje	2019/I	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
Pravilnik o eko-dizajn zahtevima za set-top boks uređaje	2018/III	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
Pravilnik o eko-dizajn zahtevima za televizore	2019/II	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
Pravilnik o eko-dizajn zahtevima za uređaje za klimatizaciju	2019/III	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
Pravilnik o eko-dizajn zahtevima za usisivače	2020/II	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
Pravilnik o označavanju energetske efikasnosti grejača vode	2019/I	Nije usvojen	15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
		Nije usvojen	,15	MRE	Energetska klasifikacija i označavanje
11.ZAŠTITA PRIRODE					
Naziv propisa	Predviđeni rok	Status propisa	Poglavlje	Nadležnost	Tematska oblast
Zakon o potvrđivanju Protokola iz Nagoje o pristupu genetičkim resursima i pravednoj i jednakoj raspodeli koristi koje proističu iz njihovog korišćenja uz Konvenciju o biološkoj raznovrsnosti	2018/I	Usvojen, („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 12/2018).	27	MZŽS	
Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o ekološkoj mreži	2018/III	Nije usvojen	27	MZŽS	Staništa. Zaštićena područja, ugrožene vrste

Uredba o oceni prihvatljivosti	2018/IV	Nije usvojen	27	MZŽS	Staništa. Zaštićena područja, ugrožene vrste
Zakon o zaštiti prirode	2020/I	Nije usvojen	27	MZŽS	Staništa. Zaštićena područja, ugrožene vrste
Zakon o prekograničnom prometu i trgovini divljim vrstama	2020/I	Nije usvojen	27	MZŽS	Zaštićene I ugrožene vrste